Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	10 mei 2022
Onderwerp	Raadsinformatiebrief Jaarverslag 2021 en Jaarrekening 2021 Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
Zaaknummer	Z21 - 243514
Documentnr.	UIT/22 - 485094

Inleiding

De deelnemers in de Regeling Brabants Historisch Centrum (BHIC) zijn: De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint-Michielgestel, Uden en Vught en de algemene en dagelijkse besturen van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel.

Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt u geïnformeerd over de jaarrekening en het jaarverslag.

Inhoudelijk

Jaarverslag

De jaarverslagen van het BHIC zijn herkenbaar aan een vaste opzet. De bedrijfsresultaten worden gepresenteerd en getoetst aan de hand van de drieledige operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek.

Archieffunctie

Het BHIC beheert de archieven van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, Sint-Michielgestel, Uden, Vught en van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel en de Provincie en het Rijk. Het BHIC bewaart deze archieven - zoals ook wettelijk voorgeschreven - in goede, geordende en toegankelijke staat.
De aankondiging dat het Rijk terugtreedt als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling kreeg in 2020 vaste vorm. Deze terugtreding is voorzien voor 2024. Het jaar 2021 stond voor het BHIC voor een groot deel in het teken van de aanschaf en ingebruikname van een eigen e-depot, een digitale duurzame voorziening. Daarmee werd ook meteen een van de belangrijkste ambities uit het beleidsplan behaald.

Jaarrekening 2021

De jaarrekening is door de accountant gecontroleerd en goedgekeurd en geeft een positief

bedrijfsresultaat over 2021 van € 58.085. Het gerealiseerde resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur. Deze reserve is bedoeld om het e-depot verder te ontwikkelen. Het BHIC wordt gefinancierd met bijdragen van het Rijk, aangesloten gemeenten, provincie en waterschappen.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris (wnd), de burgemeester,

Mr. P.M.J.C.C. van Lindt R.J. van de Mortel

Bijlage(n):

1. Jaarverslag BHIC 2021
2. Jaarrekening BHIC 2021

Jaarverslag 2021

Een overgangsjaar

Voor u ligt het jaarverslag van het BHIC over 2021. Een jaar waar we met trots op mogen terugkijken. Trots omdat onze dienstverlening, ondanks corona, weer onverminderd door is gegaan. Dankzij de inzet van onze medewerkers heeft het ons publiek en onze deelnemers aan niets ontbroken. Maar het kan niet ontkend worden dat het behoorlijk wat van de organisatie heeft gevergd. Onze vrijwilligers konden bijvoorbeeld grote delen van het jaar niet aan de slag op de Citadel. Met alle gevolgen van dien. Het was een jaar van ”Vallen en opstaon en wijdter gaon” [1].

In veel opzichten valt 2021 daarom te kenschetsen als een overgangsjaar. De verhouding met het Ministerie van OCW en het Nationaal Archief zal zoals bekend de komende jaren ingrijpend veranderen. De gesprekken over een nieuw archiefstelsel komen nu in een afrondende fase. Zo kregen we de verzekering van het ministerie van OCW, bij monde van de vertrekkende Minister Slob, dat de financiering namens het Rijk gegarandeerd blijft, ook al stopt de ministeriële verantwoordelijkheid formeel per 1 januari 2024. Dat biedt vertrouwen en zekerheid voor de toekomst.

Een van de meest ingrijpende gevolgen van deze stelselwijziging is dat het bestaande landelijk e-depot, gefaciliteerd door het Nationaal Archief, definitief zal komen te verdwijnen. Daarom is het BHIC na een zorgvuldige procedure in 2021 middels een aanbesteding over gegaan tot aanschaf van een eigen digitale duurzame voorziening voor onze deelnemers. Zo kunnen we onze deelnemers garanderen dat we ook hun digitale archieven kunnen onderbrengen. Hiermee verwezenlijkten we een belangrijke ambitie in ons beleidsplan.

We noemen onszelf het Geheugen van Brabant. Dat doen we graag samen met andere organisaties die zich sterk maken voor de geschiedenis en erfgoedpositie van Brabant. De Citadel met haar rijke geschiedenis zou zelfs kunnen uitgroeien tot een bredere provinciale archief- en erfgoedlocatie. Om die reden onderzoeken we met Erfgoed Brabant op welke onderdelen we zouden kunnen samenwerken en of huisvesting op het Citadelterrein, in het voormalige restauratie atelier, een meerwaarde voor beide organisaties zou kunnen vormen.

Het afgelopen jaar is nóg een van de belangrijkste ambities in ons beleidsplan verwezenlijkt: het Brabantse centrum voor Beeld en Geluid. Onder de titel BrabantinBeelden kan iedereen zich nu aansluiten bij deze portal om zo het beeldarchief van Brabant te vormen. Daarvoor is ook aansluiting gezocht bij Heemkundekringen en alle andere archiefinstellingen van Brabant om op dat terrein onze krachten te bundelen. Het RHCe in Eindhoven is al aangesloten, en de verwachting is dat er op korte termijn andere collega-archieven zullen volgen. Samen staan we sterk.

Ik omschreef 2021 als een overgangsjaar. Dat was het in velerlei opzichten.
In 2020 nam de organisatie al afscheid van René Bastiaanse. In 2021 was het de beurt aan Jan Sanders met zijn meer dan 42 jaar lange archiefervaring. De twee ‘founders’ van het BHIC mogen trots zijn op hun verdienste voor het Brabantse archiefwezen en voor het BHIC in het bijzonder. Wij zijn dat in ieder geval wel!

Jan Kriek
directeur

Missie BHIC

Meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek

[1] Uit ‘Hier heur ik thuis’ van Gerard van Maasakkers

2021 in één oogopslag

Een - niet uitputtend - overzicht van highlights voor het BHIC in 2021.

Lancering thema website Rebellerende vrouwen: https://www.bhic.nl/ontdekken/ons-brabant/rebellerende-vrouwen

januari

Mijlpaal: 20 miljoen Brabanders in onze database!

februari

Nieuwe fotocollectie van het nostalgisch boerenleven in Brabant online.

Consulentschap voor Akkerbouw en Rundveehouderij, afdeling Tilburg

maart

In mei mag de studiezaal op de Citadel weer worden opengesteld

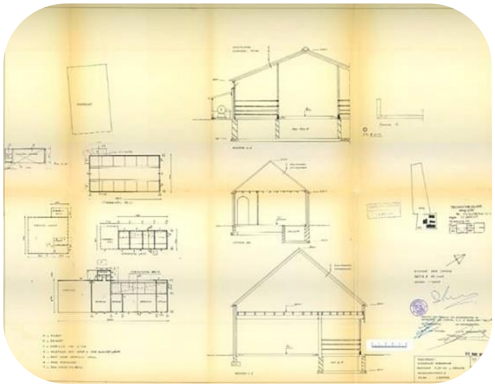
april

mei

PR voor eigen merk gifjes op Giphy: giphy.com/ BrabantinBeelden

juni

Aanschaf eigen duurzame digitale archiefvoorziening (e-depot) van Preservica

juli

Start samenwerking Omroep Brabant: wekelijks beelden van het leven van gewone Brabanders uit ons archief

augustus

Afronding Metamorfozeproject Sint-Catharinagasthuis te Grave met veel aandacht in de media.
https://www.npostart.nl/nieuwsuur/11-08-2021/VPWON_1324300

Afscheid van Rijksarchivaris in Noord-Brabant Jan Sanders, mét koninklijke onderscheiding

september

Het stokje wordt overgedragen aan de nieuwe Rijksarchivaris in Noord-Brabant Hella Timmermans

Lancering website www.brabantinbeelden.nl
In december volgt een promotiecampagne met Brabantse cabaretier Wim Daniëls

Oplevering koudedepot BHIC: hier kunnen historische films onder de juiste omstandigheden worden bewaard.
Collega Joost Hoedemaeckers in het koudedepot

oktober

Eerste aflevering 'Het geheugen van Brabant', dé podcast van het BHIC

november

Per 27 november 2021 treedt de gemeente Boxtel toe tot de gemeenschappelijke regeling van het BHIC

meewerkend boxtel

december

Organisatie

Voor elke organisatie was ook 2021 een uitdaging als gevolg van de coronapandemie. Bij het BHIC betekende dit een groep medewerkers die door de aard van hun werkzaamheden toch aan de locatie gebonden bleek en een groep die door lockdowns noodgedwongen vanuit huis werkte. De verbinding die altijd zo vanzelfsprekend was bij het BHIC, vergde ineens inspanningen van eenieder. Maar ook nu weer bleek de flexibiliteit van de medewerkers meer dan voldoende om elkaar daar waar mogelijk en anders digitaal te treffen.

In september 2021 nam Jan Sanders, na meer dan 40 jaar trouwe dienst, afscheid van het BHIC. Daarmee nam het BHIC niet alleen afscheid van de Rijks-, Provincie-, Gemeente en Waterschapsarchivaris, maar ook van de adjunct-directeur die bevlogen de teams Inhoudelijk-, Materieel- en Relatiebeheer aanstuurde. Hella Timmermans volgde hem op als dé archivaris van het BHIC en stuurt de teams aan. Adrie Wijgers is per september de nieuwe adjunct-directeur.

Medewerkers

Eind 2021 telde het BHIC 51 medewerkers (40,5 FTE), exclusief 2 vacatures voor in totaal 1,4 FTE, welke begin 2022 zijn ingevuld. Het aantal medewerkers is inclusief 7 gedetacheerde medewerkers die het BHIC inleent voor o.a. het scannen op verzoek en schoonmaak.

Vanaf 1 april 2015 geldt de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten. Dit quotum bedraagt voor 2021 2,56%. Overheidswerkgevers, met 25 werknemers of meer, dienen dit quotumpercentage te halen. Op basis van het aantal FTE-(fulltime)banen in loondienst, komt dit voor het BHIC uit op 0,94 FTE. Eind 2021 zijn er in totaal 4,1 FTE banen gerealiseerd. Het BHIC heeft 2,6 FTE (5 medewerkers) ingehuurd voor de service Scannen op verzoek. Daarnaast wordt er 0,5 FTE schoonmaak ingehuurd en heeft het BHIC 1,00 FTE in dienst via de constructie Begeleid werken. Daarmee voldoet het BHIC ruimschoots aan de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten.

Bij het BHIC is 43% van de medewerkers 55+ (dat was eind 2019 nog 50%). De gemiddelde leeftijd is net als vorig jaar 48,7 jaar.

Vrijwilligers

Het BHIC heeft al jaren een hele trouwe en kundige groep vrijwilligers, in december 2021 waren dat er 93. Een groot deel van hen werkt met name mee aan de verwezenlijking van de genealogische ambitie van het BHIC. Ook zij moesten als gevolg van de maatregelen schakelen en velen van hen hebben de afgelopen twee jaar zo goed mogelijk geprobeerd om vanuit huis hun werkzaamheden te verrichten. Door de versoepelingen konden we hen in juni 2021 weer op locatie verwelkomen. Helaas maakte de lockdown aan het einde van het jaar dat iedereen weer vanuit huis moest werken. Het BHIC is de vrijwilligers zeer erkentelijk voor de bergen werk die zij verzetten, maar daarnaast maakt hun aanwezigheid het BHIC een fijne plek om met elkaar te werken.

Vrijwilligersbegeleiders Vincent van de Griend en Arnout van Erp met enkele van onze trouwe vrijwilligers

Ziekteverzuim

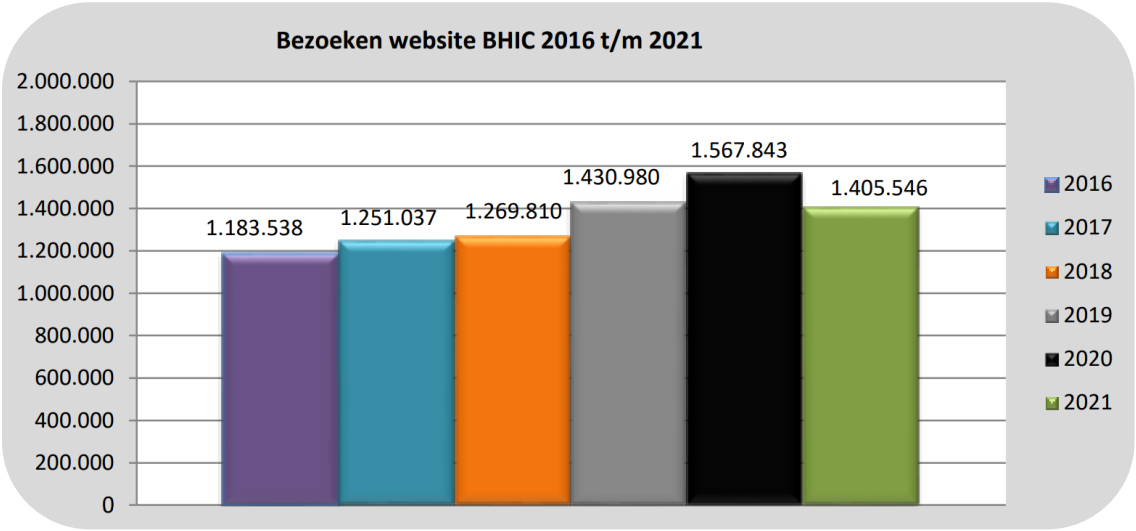
Corona was af en toe een beproeving voor de continuïteit van de dienstverlening voor zowel onze bezoekers als onze deelnemers, maar met een ziekteverzuim van 3,95% bleven we ook dit jaar op hetzelfde niveau als afgelopen jaren. En daarmee ligt het percentage ruim onder het landelijk gemiddelde.

Publieksfunctie

Net als voorgaande jaren leggen we onze resultaten van de publieksfunctie langs de meetlat van onze operationele missie: *meer publiek, meer divers publiek en meer tevreden publiek*. En om maar meteen de hete soep op te dienen: het bezoek aan onze website is voor het eerst sinds het ontstaan van het BHIC gedaald. In eerdere verslagen hielden we al rekening met stabilisatie of (lichte) daling. Maar toch vraagt deze om een goede analyse, mogelijke verklaring en toekomstige verwachting.

Meer publiek

Maar voordat we gaan verklaren, toch eerst de kille cijfers: het bezoek aan onze website daalde van 1.567.843 in 2020 naar 1.405.546 in 2021. Dat is een daling van 10%. De grafiek laat goed zien, dat we hiermee terug op ongeveer het niveau van 2019 zitten.

De daling van het aantal unieke bezoekers (de meeste mensen bezoeken onze website vaker dan eens) is een stuk kleiner: van 198.698 in 2020 naar 195.280 in 2021 (slechts 2% daling). De daling van het aantal bekeken pagina's (de meeste mensen bekijken tijdens hetzelfde bezoek immers meerdere pagina's) is eveneens kleiner: van 20.195.812 in 2020 naar 19.299.674 in 2021 (4% daling).

Iets mínder mensen bezocht dus onze website. Die mensen bezochten ons ook minder vaak, maar bekeken tijdens hun bezoek gemiddeld wel iets méér pagina's. Hoe dan ook per saldo dus een daling.

Bij dit bezoekaantal moet dan nog wel het aantal bezoeken aan onze diverse themawebsites worden opgeteld. Denk aan 'Wierook, wijwater en worstenbrood' (over het Rijke Roomse Leven en de Brabantse internaten), 'Brabantse gesneuvelden' (onze eregalerij met portretten van gesneuvelde militairen en verzetstrijders van 1940 tot vandaag) en 'In Brabant staat een huis' (over de geschiedenis van de Brabantse maakindustrie en haar innovatieve – en herkenbare – producten). Tellen we alle 321.444 bezoeken aan alle themawebsites op bij het bezoek aan de hoofdwebsite, dan hebben mensen in totaal 1.726.990 bezoeken aan onze gezamenlijke websites afgelegd.

Hoe jammer een daling ook is, belangrijker is of hij verklaarbaar is, en of het aannemelijk is dat het tij zal worden gekeerd. Ter geruststelling: beide is het geval.

Ter verklaring allereerst de impact van de coronamaatregelen. Net als bij andere archiefdiensten (en trouwens ook veel andere organisaties) kregen ook de sites van het BHIC tijdens het eerste coronajaar in 2020 ontzettend veel extra bezoek. Kort door de bocht: veel mensen zaten plots verplicht thuis en

gingen hun stamboom uitpluizen, gingen oude foto's kijken of kregen op een andere manier tijd voor het verleden. Het omgekeerde effect, een daling van onze bezoekcijfers, zien we gelijk opgaan met de stijgende vaccinatiegraad in 2021 en het versoepelen van maatregelen. Deze trend was te volgen op onze hoofdwebsite, op onze themawebsites, maar ook in het aantal chatgesprekken, de activiteit op onze forums, op sociale media enzovoort; per kanaal verschilde overigens de mate waarin pieken en dalen zich lieten zien. Bij ons en bij collega-instellingen.

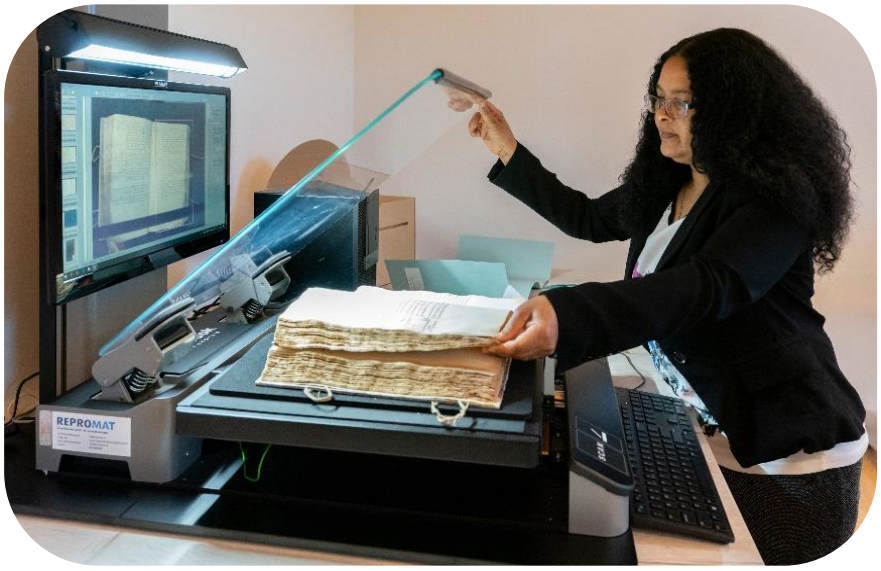
Als tweede kunnen we er niet omheen, dat we afgelopen jaar simpelweg minder nieuws te bieden hadden dan voorgaande jaren. Zo was het lang niet voor al onze vrijwilligers mogelijk om goed thuis door te werken, waardoor we in 2021 minder indexen konden toevoegen aan onze databases. Ook zijn er minder themawebsites gelanceerd dan in voorgaande jaren; na de 'eindsprint' onder afzwaaiend directeur René Bastiaanse, is er een nieuwe aanloop genomen en vol ingezet op het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten. BrabantinBeelden (waarover later meer) en de podcast (waarvan medio december de eerste aflevering online kwam) zijn bovendien producten die bij livegang niet tot extra bezoek leiden aan onze hoofdwebsite, als het ware het moederschip, maar op een geheel andere manier bijdragen aan de missie. Ook daarover later meer.

Maar goed om te weten: het BHIC is nog altijd een van de top-archiefdiensten in Nederland als het gaat om digitaal publieksbereik, in Brabant zelfs met ruime marge de allergrootste.

Scannen op verzoek

Bovendien zijn er ruim voldoende lichtpunten te benoemen, zoals om te beginnen onze succesvolle dienst *scannen op verzoek*. Deze service wordt gebruikt door ambtenaren die overheidsdossiers uit het archief nodig hebben, heemkundigen die de geschiedenis van hun plaats onderzoeken, particulieren die bouwtekeningen opvragen enz.

Zij drukken vanuit huis op de aanvraagknop en binnen een paar dagen (voor ambtenaren en opvragers van bouwtekeningen) of twee weken (bij historisch onderzoek) zijn de gewenste dossiers gescand, toegestuurd en online raadpleegbaar. Gratis. Van deze service werd tijdens het eerste coronajaar natuurlijk al gretig gebruik gemaakt, maar ook gedurende het tweede coronajaar groeide ze flink: werden er in 2020 nog 731.229 scans gemaakt, in 2021 waren dat er maar liefst 961.872. Op naar het miljoen dus!

Scanmedewerker Marcelina Mauricio Mario scant een 17-e eeuws protocol met de A2-boekscanner

Anders dan veel andere archiefdiensten heeft het BHIC deze service ook tijdens lockdowns zonder beperkingen aangeboden; dus – behoudens een duidelijke fair use policy – geen limiet op het aantal aan te vragen stukken of anderszins. Iedereen werd door ons binnen en buiten lockdowns geholpen als gewoonlijk. Het BHIC draaide door.

BrabantinBeelden

Een tweede lichtpunt is de eind 2021 gelanceerde themawebsite – maar eigenlijk veel méér dan dat – BrabantinBeelden. Een website waarop iedereen in beeld en geluid de geschiedenis van onze provincie kan doorzoeken én beleven. Met nu al de grootste historische filmdatabase van Brabant, maar ook beeldverhalen die het lokale verleden van onze dorpen en steden belichten. BrabantinBeelden is als website een tweede moederschip, niet zozeer van het BHIC als wel van een Brabants foto- en filmarchief. Want alhoewel dit project de ambitie en het initiatief is van het BHIC, zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met andere collectiebeherende instellingen (zoals archiefdiensten, de Brabant-Collectie en heemkundekringen) maar ook particulieren; juist deze laatste groep heeft op zolders of andere plekken nog oude filmrollen liggen. En daarvoor slaat de klok bijna twaalf uur, voordat verroeste filmblikken, verzuurde filmstroken of simpelweg weggooien voorgoed ons bewegende Brabantse verleden verloren doen gaan.

Collega's Joost Hoedemaeckers en Ria Bonten ontwarren een spaghetti aan film, zodat deze gedigitaliseerd kan worden

Daarmee is BrabantinBeelden ook een perfect voorbeeld van hoe 2021 als overgangsjaar fungeerde: het grootste deel van het jaar is er achter de schermen een enorme berg werk verzet door een nieuw team van collectiebeheerders, beeldredacteuren en projectmedewerkers. Films zijn geacquireerd, geïnventariseerd, gedigitaliseerd en beschreven, de auteursrechten zijn geregeld en gebruikslicenties afgesproken, de website werd gebouwd en beeldverhalen samengesteld. En dat kon pas naar buiten komen medio september (waarna trouwens in slechts een paar maanden tijd al maar liefst 63.778 keer de website werd bezocht!). Honderden oude films konden worden opgespoord en behouden. En niet te vergeten: in de hele provincie werden nieuwe samenwerkingsverbanden gesmeed, waardoor zich in 2022 nieuwe partners zullen aansluiten bij BrabantinBeelden.

Studiezaalbezoek

Tot slot van de lichtpunten mist de lezer van dit verslag wellicht de bezoekcijfers aan de studiezaal. Jaarlijks al een dalend aantal – in gelijke tred aflopend met de vlucht omhoog die de digitale dienstverlening heeft genomen – maar zeker met alle lockdowns en beperkende maatregelen een snel gekrompen getal. Maar hoewel het meeste onderzoek inmiddels digitaal gebeurt en de meeste vragen digitaal worden gesteld, blijft ook de studiezaal van belang. Om te beginnen omdat sommige

archiefstukken simpelweg (nog) niet via internet raadpleegbaar gemaakt kunnen worden – denk aan de beperkt openbare dossiers. En ook omdat sommige onderzoekers extra hulp van de studiezaalmedewerkers nodig hebben. Bijvoorbeeld bij hun duik in complexe bronnen als het historische Kadaster, hun onderzoek in recente overheidsbronnen of bij hun prille stappen in het stamboomonderzoek. Wel is de organisatie van dit bezoek veranderd, zoals door vaker op afspraak te werken dan op zoete inval. Zo is er naast méér ruimte om bezoekers die 'gedwongen' zijn aangewezen op de studiezaal de aandacht te geven die ze nodig hebben, ook méér ruimte voor de scanservice; de digitale studiezaal. Bovendien biedt het extra ruimte aan groepen studenten, die zich voorheen wellicht wat verdwaald voelden in het archief, maar nu door medewerkers begeleid kunnen worden in hun opdracht de Brabantse geschiedenis van nieuwe inzichten te voorzien.

Archivisten Hilde Jansma en Lisette Kuiper in de studiezaal van het BHIC

Meer divers publiek

Sinds het ontstaan van het BHIC is veel werk gemaakt van het bereiken van een ander publiek dan het traditionele archiefpubliek. Dit vertrouwde publiek kan worden gekenmerkt als vaker man dan vrouw, eerder hoog dan laag opgeleid, eerder specialistische diepgraver dan algemeen geïnteresseerde, met veel tijd voor het doen van onderzoek (vaak gepensioneerd!) en een trouwe gang naar onze studiezaal. Door de focus op digitale dienstverlening wordt tegenwoordig een meer gevarieerd publiek bereikt. Verhalen lezen op de website, chatten met een archivaris, bladeren door foto's, reageren op Facebook en talloze andere vormen; het zijn allemaal in de loop van de jaren ontstane middelen van publieksbereik die ons publiek hebben doen veranderen. Steeds vaker vrouw, gemiddeld lager opgeleid, iets jonger ook, dus lang niet altijd gepensioneerd, zéker geen tijd of zin om naar het archief te komen, maar wél om de website te bezoeken, alhoewel minder loyaal; er is immers nog zoveel méér in het leven. In voorgaande jaren is het vaak over deze verschuiving gegaan.

Gebruikersonderzoek

In november 2021 is door onze webmaster en communicatiecoördinator in samenwerking met Digitaal Erfgoed Nederland (kennisinstituut voor digitale transformatie in de cultuursector) een groot publieksonderzoek uitgevoerd, bestaande uit enerzijds een analyse van de resultaten van een *survey* op (een deel van) onze website en anderzijds interviews en *customer journey mapping* (bijvoorbeeld het in kaart brengen van klikpaden op de website). Meer dan 2.000 mensen vulden de online vragenlijst in, waarmee de representativiteit van het onderzoek gewaarborgd was.

De resultaten tonen aan, dat alhoewel ca. een kwart tot iets meer dan 30% van de respondenten aangeeft (ook) te komen voor stamboom- en archiefonderzoek, de meeste inmiddels komen voor algemene informatie over de geschiedenis van hun plaats of regio, voor foto's en verhalen. Ook de

meeste, zo'n 40%, blijkt nog altijd hoog opgeleid (HBO/WO), maar verheugend is nu, dat al bijna 35% aangeeft lager opgeleid te zijn (MBO of slechts basisschool/middelbare school).
Het aantal respondenten jonger dan 65 jaar is inmiddels gestegen tot 30%. Dat aandeel is natuurlijk nog ver verwijderd van de verdeling over leeftijdscategorieën in onze maatschappij als geheel, maar voor een instelling die toch vooral in trek raakt bij mensen die zelf al enige geschiedenis achter de rug hebben, een mooie ontwikkeling. Dat geldt even zo voor de verdeling man/vrouw, die nu twee op één is. Wederom, nog niet representatief voor de maatschappij, maar voor een instelling waarvan de studiezaal in het verleden bevolkt werd door louter mannen, is dit een kleine revolutie.

Diversiteit en inclusiviteit
Kortom, ons publiek is diverser dan ooit. Maar, nog lang niet divers genoeg. Nog lang niet een weerspiegeling van de maatschappij. En willen we daadwerkelijk ons predicaat *het geheugen van Brabant* waarmaken, dan is er werk aan de winkel. In de vooruitblik achterin dit jaarverslag meer daarover. In dit verband is er ook afgelopen jaar al werk verzet: onze themakaart 'rebellerende vrouwen' werd gelanceerd, een thema speciaal gewijd aan de Tweede Feministische Golf in Brabant; aan de voorvechtsters van gelijke rechten voor vrouwen naast mannen.

Vrouwenstaking in 's-Hertogenbosch, 30 maart 1981 (foto: Wilma Geurtjes, collectie BHIC)

Zo willen we vanuit ons archief de brug slaan naar personen en groepen die onze maatschappij mede hebben gevormd tot waar we nu zijn, maar van wie het geluid – en het archief – nog niet in onze depots was terug te vinden, of via onze website te horen. Soms letterlijk, want inmiddels is het archief van de Bossche Vrouwenradio gedigitaliseerd. Feminisme in Brabant niet alleen door de ogen van de overheid die ermee om moest gaan, maar vooral ook door de ogen van de vrouwen zelf.

Nieuwe thema's zijn in voorbereiding. Te beginnen met gerelateerde groeperingen als krakers, milieu- en vredesactivisten, maar denk daarna ook aan jongerencultuur, gastarbeiders en andere groepen die zich nog niet herkennen in het door 'ons' bewaarde geheugen van Brabant.

Brabant schrijft geschiedenis
Binnen deze ambitie wil het BHIC zich meer profileren, niet alleen als het centrum voor geschiedenis en genealogie van Brabant, maar ook als sterke speler in het wetenschappelijke veld. Het project *Alledaagse criminaliteit in oorlogstijd* is daarvan een goed voorbeeld. Samen met de Radboud Universiteit in Nijmegen onderzoeken we hoe de houding van burgers en justitie ten opzichte van alledaagse criminaliteit (zoals diefstal) onder oorlogsomstandigheden veranderde, welke gevolgen dit had voor de berechting van criminaliteit en of deze ontwikkeling na de oorlog tot blijvende veranderingen in ons denken over recht en berechting heeft geleid. Waren de oorlogsomstandigheden voor rechters bijvoorbeeld aanleiding om milder te denken over een vader die luiers uit een loods wegnam voor zijn pasgeborene? En hield de veranderende moraal van gewone burgers over hun ongewone handelen in oorlogstijd na afloop van de oorlog stand? Grote series strafvonnissen en

procesdossiers zijn gescand en worden met een speciale tool doorzoekbaar gemaakt. Zo dragen we niet alleen bij aan de blijvende toegankelijkheid van archiefstukken, maar ook aan het onderzoek naar de unieke Brabantse geschiedenis, aan het begrip van onze huidige maatschappij, door te zien hoe die zich vanuit het verleden heeft ontwikkeld.

DE VOLKSKRANT MAANDAG 7 SEPTEMBER 2020 23

Wetenschap

INTERVIEW JAN JULIA ZURNÉ

‘Crimineel’ bleek rekbaar, in de oorlog

Het aantal veroordelingen voor diefstal verdrievoudigde tijdens de eerste jaren van de Duitse bezetting. Tegelijkertijd nam de acceptatie van politiek gemotiveerde misdrijven toe, zowel bij burgers als bij justitie.

Criminologen braken zich het hoofd over de morele invloed van de oorlog op de jeugd

Jan Julia Zurné
Politiek historicus

Een politietentoonstelling van gestolen fietsen in 1941. Foto Fotobureau Holland / Stadsarchief Amsterdam

U bedoelt: politiek gemotiveerde criminaliteit was minder afkeurenswaardig dan een vermogensdelict.

Heeft u niettemin een indruk van de ontwikkelingen van de ‘gewone criminaliteit’ tijdens de bezetting?

Hoelang werkte die nog na?

Eerder heeft u vergelijkbaar onderzoek gedaan in België. Wat stelde u daarbij vast?

Sander van Walsum

Veel persaandacht voor ons wetenschappelijk onderzoek naar criminaliteit in oorlogstijd.

Dat laatste is ook een doel van de *fellowships* – zeg maar beurzen – voor jonge onderzoekers die we afgelopen jaar zijn begonnen voor te bereiden en die in 2022 het levenslicht zullen zien. Daarover dus vanzelfsprekend in het volgende jaarverslag meer. Maar waarmee wederom is aangetoond, dat 2021 een jaar van zaaien is geweest.

Meer tevreden publiek

Nog altijd veel publiek, steeds diverser publiek, maar ook tevreden publiek? Jaar na jaar maakten we op deze plek gewag van onze opmars in de *ranking* die Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven heette. Om het jaar werd het publiek overal in het land gevraagd naar haar tevredenheid met en oordeel over de Nederlandse archieven. En eind 2019 scoorde het BHIC met het rapportcijfer 8,7 met afstand het best van allemaal. Dat mooie cijfer werd behaald door een *keigoede* dienstverlening digitaal en op studiezaal, maar ook doordat onze dienstverlening persoonlijk is, met aandacht voor de mens achter de vraag, juist ook digitaal. Meest sprekende voorbeeld is nog altijd onze chatservice. Geen robot die je vragen niet begrijpt, maar een vriendelijke archiefmedewerker die je tijdens je zoektocht op onze website terzijde staat. Service met een *smiley*. Afgelopen jaar zo weer 8.596 chats gehad – samen met onze collega’s van het Regionaal Archief Tilburg trouwens.

Maar ook op minder zichtbare manieren onderscheiden we ons door onze aanpak van collega-archiefdiensten. Neem de reacties van mensen op oude foto’s op onze website. Bij anderen worden deze reacties aangegrepen om de beschrijvingen van foto’s te verbeteren. De reactie zelf is daarna niet meer relevant en wordt verwijderd, als ruis in een database. Zo niet bij het BHIC, waar een reactie niet in de eerste plaats een manier is om onze database te verbeteren, maar om met mensen het gesprek aan te gaan over vroeger; over veranderende straatbeelden, nieuwe woonwijken en gesloopte

kerkgebouwen. Natuurlijk, ook wij nemen de gelegenheid te baat onze inventaris te verbeteren, maar door het terug reageren op de reageerders, ontstaat binding en betrokkenheid; we voegen voor mensen betekenis toe aan hun erfgoedbeleving. Het aantal reacties op onze foto's ligt dan ook vele malen hoger dan bij veel collega's: in 2021 wel 6.213 in totaal.

Alhoewel de Kwaliteitsmonitor na 2019 niet meer is uitgevoerd, is er geen reden aan te nemen dat de tevredenheid met en betrokkenheid bij het BHIC zijn gedaald. De vele positieve reacties en complimenten op chat, in e-mails, aan de telefoon of via de sociale media bewijzen dit.

Toch is dat voor ons als BHIC onvoldoende. Want meten is weten en dat geldt ook voor de tevredenheid van het publiek. Daarom hebben wij het voortouw genomen om te komen tot een doorstart, in een modern jasje, van de Kwaliteitsmonitor. Hiertoe is een landelijke werkgroep geformeerd die onder de vleugels van de KVAN, onze beroepsvereniging, al ver gevorderd is met haar plannen. Niet alleen de Kwaliteitsmonitor 2.0 is daarin opgenomen, ook wordt gewerkt aan een benchmark voor het archiefwezen waarmee cijfers die archiefdiensten zelf verzamelen (bezoek aan de website, terabytes in het e-depot, huisvestingskosten enz.) via een dashboard zijn gekoppeld aan cijfers vanuit het publiek (tevredenheid met de website, oordeel over de toegang tot het e-depot enz.) Daarmee wordt het voor het eerst mogelijk om uitspraken te doen over het archiefwezen als geheel, maar ook – en dat is voor ons als BHIC belangrijk – onze resultaten af te kunnen zetten tegenover onze concullega's, zonder steeds zelf spreadsheets te hoeven vullen.

Kwantiteit vs. Kwaliteit

De som van het bovenstaande leidt per saldo, en tot slot over de publieksfunctie, tot een belangrijke constatering. Want inderdaad 2021 als overgangsjaar; een jaar van zaaien om in de daaropvolgende jaren weer te oogsten. Maar ook een jaar waarin we de start zien van een geleidelijke andere overgang, die naar andere statistieken en grafieken om onze belangrijkste resultaten te laten zien.

Sinds de start van het BHIC is het belangrijkste kengetal waaraan we het succes van de publieksfunctie aflezen, het bezoekcijfer aan de website geweest. Dat cijfer zal belangrijk blijven, maar daarnaast worden steeds vaker andere cijfers nodig. Als mensen hun dossiers gescand en wel in de mailbox ontvangen, klikken ze niet meer op de website rond; het publiek is béter bediend, maar de website krijgt mínder bezoek. Even zo voor mensen die films aanleveren voor het filmarchief van BrabantinBeelden, luisteraars van de podcast en jonge onderzoekers die via een fellowship de Brabantse geschiedenis met nieuwe inzichten verrijken. Allemaal resultaten die zich niet in bezoek aan de website laten meten. Ook op het vlak van diversiteit gaat die vlieger op: het is voor hoge bezoekcijfers het eenvoudigst om ons op de 'gemiddelde Brabander' te richten; onze depots puilen uit met dossiers van én over hen. Maar het is maatschappelijk noodzakelijk om ons juist ook op mensen en groepen te richten die weliswaar Brabant mee maken tot wat het is, maar verre van het gemiddelde representeren, en zich in onze collectie én diensten nog niet gerepresenteerd zien.

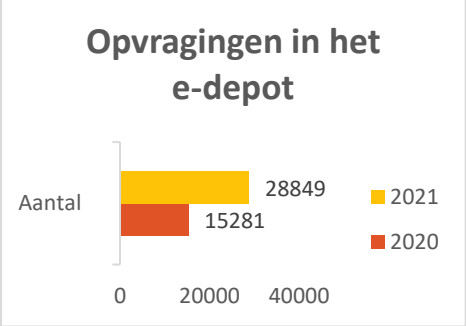
Zoals ooit het aantal bezoekers aan de studiezaal als de belangrijkste graadmeter van succes werd verdrongen door het aantal bezoeken aan de website, zo zullen we ook de komende jaren werken aan nieuwe wegen om onze resultaten te kunnen meten.

Archieffunctie

E-depot
Het jaar 2021 stond voor het BHIC voor een groot deel in het teken van de aanschaf van een volwaardig eigen e-depot, een digitale duurzame voorziening. Daarmee werd ook meteen een van de belangrijkste ambities uit ons beleidsplan “Waarheen leidt de weg?” behaald. Het was overigens, om misverstanden te voorkomen, geen vrijwillige keuze van het BHIC. De minister liet ons namelijk geen andere mogelijkheid aangezien hij in zijn brief uit 2018 duidelijk had aangegeven niet langer de verantwoordelijkheid te willen dragen voor het bestaande landelijke e-depot met daarin, naast alle RHC’s, ook de ministeries.
Overigens blijven de analoge archieven van het Rijk wél ondergebracht bij de RHC’s, en blijft de vergoeding die wij daarvoor ontvangen onverkort gehandhaafd.

Met ingang van de nieuwe Archiefwet die hoogstwaarschijnlijk 1 januari 2024 van kracht wordt, stopt dan ook deze landelijke voorziening. Voor ons als grootgebruiker van dat landelijke e-depot was het daarom ook een absolute noodzaak om hier tijdig en adequaat op in te spelen. Na een zorgvuldige inventarisatie van onze eisen, wensen en verlangens, maar ook die van onze deelnemers, zijn we in 2020 daarom gestart met een eigen aanbesteding die we in 2021 positief hebben kunnen afronden. Uiteindelijk hebben we voor het bedrijf Preservica gekozen, de leverancier van het landelijke Rijks e-depot en bijvoorbeeld ook van de UK National Archives. Een bedrijf met internationaal een grote staat van dienst, dat heeft laten zien aan onze eisen tegemoet te kunnen komen en gemaakte toezeggingen waar te kunnen maken. Daarmee zijn we in archievenland samen met bijvoorbeeld het Noord-Hollands Archief koploper en wordt onze opgedane expertise en ervaring door veel andere RHC’s gebruikt en ingezet. De aanschaf van een eigen e-depot geeft ons tot de daadwerkelijke datum van 1 januari 2024 de tijd voor een goede en zorgvuldige overdracht maar ook om ‘vlieguren’ op te doen voor we daadwerkelijk op eigen benen moeten staan.
In de tweede helft van 2021 is gestart met het overzetten van onze data vanuit het e-depot van het Nationaal Archief naar ons eigen e-depot. Het betreft bouwvergunningen van bijna al onze gemeenten, videotulen en kleine archieven.

Om onze deelnemers zo goed mogelijk te bedienen zijn er rond de zomer gesprekken gevoerd met de portefeuillehouders om eventuele specifieke vragen te kunnen beantwoorden en onduidelijkheden weg te nemen. Want met de aanschaf van een eigen e-depot houdt onze verantwoordelijkheid als BHIC natuurlijk niet op. We mogen met gepaste trots zeggen dat we klaar zijn om naast de analoge nu ook de digitale archieven van onze deelnemers te kunnen beheren. Daarmee is het BHIC toekomstbestendig en klaar voor de digitale transitie van de archieven van onze deelnemers en DVO-partners.

Bijgaande cijfers tonen aan dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van het e-depot

Ook met de Provincie Noord-Brabant zijn in 2021 gesprekken gevoerd over het toekomstig beheer van haar archieven. De huidige Dienstverleningsovereenkomst liep eind 2021 af dus was het noodzaak nieuwe afspraken te maken voor de toekomst. Afspraken om daarmee net als voor onze deelnemers ook de bewaarplaats voor zowel het analoge als het digitale archief van de Provincie te worden. Die gesprekken zijn nu zo goed als afgerond. Er ligt nu een langdurige overeenkomst die in de loop van 2022 door Commissaris van de Koning Ina Adema ondertekend kan worden. Ook dat biedt volop vertrouwen voor de toekomst.

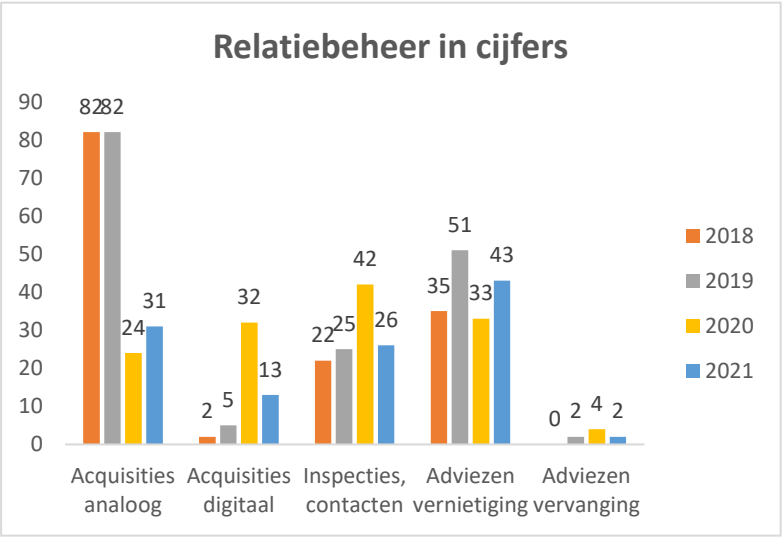
Relatiebeheer

Eén van de doelstellingen van 2021 was om alle deelnemende gemeenten en waterschappen te voorzien van een verslag van de archivaris.
Vanwege de herindeling van vijf gemeenten naar de nieuwe gemeente Land van Cuijk hebben we ervoor gekozen om deze inspectie begin 2022 te doen. Daarmee is het ons gelukt om begin 2022 alle gemeenten en waterschappen van een verslag te voorzien.

In 2021 is er door het team veel tijd gestoken in de twee herindelingen in onze regio, namelijk Land van Cuijk en Maashorst. We hebben meegedraaid met de werkgroepen op het gebied van informatievoorziening die de overgang naar de nieuwe gemeenten in goede banen moesten leiden. Het ging hierbij om het afsluiten van de papieren en digitale archieven en de migratie van de data die nodig is voor het huidige werkproces. Daarbij hebben we de werkgroepen van advies gediend.

Het jaar 2021 was een druk jaar als het gaat om overbrengingen van overheidsarchieven. Door de herindelingen maakten de gemeenten extra haast met het afsluiten en overbrengen van hun papieren archieven. Ook moest in 2020 het tienjarenblok 1990-1999 door de gemeenten worden overgebracht. Vanwege corona hebben deze overbrengingen vertraging opgelopen waardoor veel blokken in 2021 alsnog naar het BHIC kwamen. Voorafgaand aan de overbrengingen hebben we veel tijd besteed aan het beoordelen van de inventarissen en het adviseren over de openbaarheid hiervan.

Inhoudelijk beheer

De acquisitie van particuliere archieven wordt voortaan uitgevoerd binnen het team Inhoudelijk beheer.
Het project rondom digitalisering van St. Catharina Gasthuis in Grave is een van de grote wapenfeiten van 2021. In samenwerking met het Gasthuis, het landelijke programma Metamorfoze en het Zeeuws Archief is het volledige archief gedigitaliseerd en online toegankelijk gemaakt. Ook het project rondom de digitalisering van de archieven van de Abdij van Tongerlo is afgerond. De lancering van de inventaris zal, in samenwerking met de abdij, plaatsvinden in 2022. Daarnaast zijn in 2021 een aantal aanvullingen verwerkt op de archieven van de adellijke families De Jong van Beek en Donk en De Jonge van Zwijnsbergen.

Junior archivaris Jenna The in één van de ondergrondse depots

In samenwerking met het Nationaal Archief is het project rondom de digitalisering van de notariële archieven in het kader van het rijksprogramma digitale taken rijksarchieven (DTR) 3 afgerond. Dit programma beoogt te zorgen voor de digitalisering van de belangrijkste onderdelen van de rijkscollectie. Met de afronding hiervan zijn de archieven van alle notarissen in het werkgebied van het BHIC tot 1935 digitaal raadpleegbaar via de website.

Voor het gericht op naam kunnen doorzoeken van onze grote database op notaris- en schepenakten is nieuwe software ingezet waarmee we namen uit de database kunnen extraheren en op de website presenteren.

Het verloren gewaande charter

Ook in 2021 is een aantal interessante archieven toegevoegd aan de collectie van het BHIC. Zo is, deels door bemiddeling van de stichting Gijzelaarskampen Sint-Michielsgestel, een tweetal collecties verworven van de zogenaamde Indische gijzelaars, die aan het begin van de Tweede Wereldoorlog gevangen zijn genomen om als tegenwicht te dienen voor een groep Duitse gijzelaars die in het (toen nog niet bezette) Nederlands-Indië waren vastgezet. Daarnaast is een verloren gewaand charter verworven dat terug is ingevoegd bij de chartercollectie van het Provinciaal Genootschap voor de Kunsten en Wetenschappen.

Met het verwerven van het archief van de Partisanen Actie Nederland (P.A.N.) is een belangrijke aanwinst gedaan op het gebied van Tweede Wereldoorlog en het gewapend verzet in Eindhoven en de Kempen. De collectie werd verder uitgebreid met het archief van de familie Van Rijckevorsel, die ruim 250 jaar landgoed De Denneboom in Schijndel heeft bewoond.

Verder is in 2021 gewerkt aan het vervolg van de digitalisering van de Burgerlijke Stand en aan de digitalisering van de resolutieboeken van de Staten Generaal, een belangrijke bestuurlijke bron voor de geschiedenis van Brabant. Verder heeft het team Inhoudelijk beheer ondersteuning geboden bij de diverse lopende vrijwilligersprojecten en het beheer van de genealogische database.

Materieel beheer

Op het gebied van materieel beheer zijn een aantal belangrijke stappen gezet in huisvesting. Om de audiovisuele collectie van het BHIC onder de juiste omstandigheden te kunnen conserveren, is een speciaal koudedepot ingericht. Hierin worden, naast de bestaande collectie, onder meer de originele filmspoelen duurzaam bewaard, die het BHIC verwerft in het kader van het project BrabantinBeelden.

Daarnaast is, met het oog op het verpakken, etiketteren en materieel verzorgen van de collectie een speciale conserveringsruimte ingericht. Hier kunnen ook de stukken die in aanmerking komen voor scanning op verzoek worden voorbereid voor digitalisering.

De medewerkers van Materieel beheer hebben in 2021 hard gewerkt aan de verpakking en etikettering van de collectie. Onder meer de burgerlijke stand is, na vervreemding van een groot aantal inventarisnummers in de afgelopen jaren, aangeschoven en van nieuwe etiketten voorzien.

In de depots van het BHIC zijn bijvoorbeeld ook talloze oude kaarten te vinden

Vastgoed

Onderhoud en instandhouding De Citadel

Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Na een proefperiode van 3 jaar is er in 2021 een evaluatie uitgevoerd bij de musea en RHC's. De DG Cultuur en Media en DG Rijksvastgoedbedrijf hebben besloten de overdracht van de werkzaamheden definitief te maken. Na het overgangsjaar 2022, zal per 1 januari 2023 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking treden. In 2021 is verder vorm gegeven aan deze huisvestingsopdracht. Naast het reguliere onderhoud van de gebouwen en de installaties, is de noodverlichting vervangen en is voor een deel van het hoofdgebouw het binnen schilderwerk aangepakt. Voor de toekomst wordt verwacht dat er rekening gehouden moet worden met, waar mogelijk, de verduurzaming van ons historische rijksmonument. Bij het vormgeven van de verduurzaming maken wij onder meer gebruik van de kennis en expertise van het Rijk en Monumentenwacht Noord-Brabant. In 2021 is bij de nieuwe noodverlichting en vluchtpictogrammen gekozen voor LED. Daarnaast zijn warmwaterboilers vervangen door (zuinigere) doorstroomapparaten. Verder is er een begin gemaakt met gedachtenvorming over de bestemming en profilering van De Citadel.

De Citadel aan de Zuid-Willemsvaart in 's-Hertogenbosch

Locatie Grave

Vanaf april 2020 tot en met 31 december 2021 hebben we een deel van de studiezaal kunnen verhuren aan de bloedafnamedienst van Grave, onderdeel van het Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis. De verhuur van depotruimte aan Gemeente Grave, Mooiland Maasland en Dedicon wordt voortgezet en geprobeerd wordt de begane grond opnieuw te verhuren. Door het voller raken van de archiefdepots in Den Bosch, zal bij verhuur van depotruimte, de impact op de eigen vraag naar depotcapaciteit beoordeeld worden. Voor wat betreft de toekomstige bestemming van het pand wordt gezamenlijk opgetrokken met de andere eigenaren, omdat dit voor de lange termijn de beste keuze lijkt.

Vooruitblik

De contouren van het nieuwe archiefstelsel worden langzaam zichtbaar. Ook al verdwijnt de directe lijn met het Ministerie en de Minister, we hebben, samen met de andere RHC's, een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze archiefrol van de overheid is van het allergrootste belang en onlosmakelijk verbonden met de rechtstaat. De informatiehuishouding moet in alle gevallen op orde zijn. Burgers hebben daar recht op. De recente toeslagenaffaire heeft laten zien dat dat niet vanzelf gaat. Er wordt immers vaker gekeken naar de toekomst dan naar het verleden. Om maar met Kierkegaard te spreken: "Het leven wordt achterwaarts begrepen, maar moet voorwaarts worden geleefd".
Ik hoop dat de stem van onze archiefsector en de Algemeen Rijksarchivaris daarbij in het bijzonder in het publieke debat vaker gehoord zal worden.

Wij zullen ook de komende jaren blijven ijveren voor meerstemmigheid in onze archieven. Onze wettelijke taak behelst de overheidsarchieven, maar onze maatschappelijke opgave roept ons op ook andere kanten van Brabant zoals de vrouwen- en protestbewegingen in kaart te brengen. Ook de geschiedenis van Brabanders met een migratieachtergrond dient bewaard te worden. Dat vraagt om een inclusievere aanpak en werkwijze. Daar ligt een bestuurlijke, maar ook morele opdracht.

Dat doen we graag samen met andere organisaties die actief zijn op het snijvlak van geschiedenis, erfgoed en archivering. We kennen de verschillen: "*De essentie van Erfgoed is dat je zo veel mogelijk wilt bewaren. Maar de essentie van archivistisch handelen dat je zo veel mogelijk weloverwogen weggooit, anders stik je in de informatie"*. Maar we hebben ook veel gemeenschappelijks. Ik hoop dat we nog meer zullen kijken naar wat ons bindt en minder naar de verschillen. De verkenning met Erfgoed Brabant en de samenwerking met Brabantse Heemkundekringen zijn voorzichtige pogingen om de handen in Brabant ineen te slaan. Dat doen we al met projecten zoals BrabantinBeelden, maar we zullen de komende jaren nog meer van dergelijke initiatieven ontwikkelen of ondersteunen.

De Citadel is letterlijk en figuurlijk een vesting. Maar deze stadsburcht vertelt ook een verhaal. In coronatijd hebben we geëxperimenteerd met theatervoorstellingen en optredens op ons buitenterrein. Het is onze missie om zoveel mogelijk bezoekers in aanraking te brengen met onze rol als het Geheugen van Brabant. Dat dat doen we graag, in goed overleg met de stad 's-Hertogenbosch. De komst op 20 augustus van de Vuelta naar Brabant is bijvoorbeeld een mooie kans om iets over de bijzondere geschiedenis van Brabant tijdens de Nederlandse Opstand te laten zien.

Ik noemde 2021 een overgangsjaar. Laten we hopen dat het coronavirus een steeds minder dominante rol zal spelen in de samenleving en dus ook bij ons. In ieder geval is 2022 positief van start gegaan. Steeds meer medewerkers kunnen weer op locatie aan de slag, en ook onze vrijwilligers mogen we weer op de Citadel verwelkomen. Zonder hun aanwezigheid verliest het BHIC toch iets van haar glans.

We kijken dan ook vol vertrouwen naar de toekomst. Dit jaar kunnen we eindelijk de gesprekken over onze kernwaarden afronden als opmaat naar ons nieuwe beleidsplan. Zo hopen we met de pracht en kracht van onze archieven een nog groter en diverser publiek te bereiken!

bhic
BRABANTS HISTORISCH INFORMATIE CENTRUM

JAARREKENING 2021

Brabants Historisch Informatie Centrum

's-Hertogenbosch, 24 februari 2022

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING 2021

I Jaarverslag 3

II Paragrafen

1. Kengetallen 3
2. Versiaglegging 3
3. Resultaatontwikkeling 3
4. Overzicht baten en lasten 4
5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 4
6. Onderhoud kapitaalgoederen 6
7. Financiering 6
8. Bedrijfsvoering 7
9. Rechtmatigheid 9
10. Verbonden partijen 9
11. Organisatiegegevens 10
12. Besluit Algemeen bestuur 11

III Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2021 12
2. Resultatenrekening over 2021 13
3. Kasstroomoverzicht 14
4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling 15
5. Toelichting op de balans 18
6. Toelichting op de resultatenrekening 25

IV Overige gegevens

1. Controleplicht 32
2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming 32
3. Voorstel 32
4. Gebeurtenissen na balansdatum 32
5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 32
6. Accountantsverklaring 33

I JAARVERSLAG

Zie separaat document.

II PARAGRAFEN

1. Kengetallen

	2020	2021
Bezoeken website	1.567.843	1.405.546
Bezoeken studiezalen	1.231	754
Aangevraagde stukken	32.694	27.408
Aantal medewerkers in FTE per 31 december	40,5	40,5
Ziekteverzuimpercentage incl. langdurig in %%	2,7	4,0
Depotcapaciteit Den Bosch in km.	40,9	40,9
Depotcapaciteit Grave in km.	5,6	5,6
Depotcapaciteit verhuurd aan derden in km.	5,4	5,2

2. Verslaglegging

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen schrijft voor dat elke gemeenschappelijke regeling begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) volgt dit BBV.

3. Resultaatontwikkeling

Het rekeningresultaat 2021 bedraagt € 58.085 positief. In onderstaande tabel is een gecomprimeerde weergave van de resultaatontwikkeling weergegeven:

*bedragen * 1.000*	2019	2020	2021	mutatie
Baten				
Bijdragen deelnemers en dienstverlening Provincie	€ 5.115	€ 5.238	€ 5.382	€ 144
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 293	€ 353	€ 386	€ 33
Totaal baten	€ 5.408	€ 5.591	€ 5.768	€ 177
Lasten				
Personeelskosten	€ 2.854	€ 2.997	€ 3.121	€ 124
Afschrijving materiële vaste activa	€ 214	€ 241	€ 252	€ 11
Huisvestingskosten	€ 1.107	€ 1.224	€ 1.306	€ 82
Organisatiekosten	€ 226	€ 243	€ 246	€ 3
Collectiebeheer	€ 273	€ 336	€ 278	€ -58
Dienstverlening	€ 23	€ 16	€ 13	€ -3
Publieksbereik	€ 248	€ 219	€ 243	€ 24
Diverse baten en lasten	€ 0	€ 0	€ -22	€ -22
Financiële baten en lasten	€ 66	€ 62	€ 57	€ -5
Totaal lasten	€ 5.011	€ 5.337	€ 5.494	€ 156
Totaal saldo van baten en lasten	€ 397	€ 254	€ 275	€ 21
Toevoegingen bestemmingsreserves	€ -500	€ -500	€ -500	€ 0
Onttrekkingen bestemmingsreserves	€ 148	€ 278	€ 283	€ 5
Toevoeging Bestemmingsfonds instandhouding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking Bestemmingsfonds instandhouding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gerealiseerde resultaat	€ 45	€ 32	€ 58	€ 26

4. Overzicht baten en lasten

Onderdeel van het programmaplan is een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien. Voor het verslagjaar ziet dit er als volgt uit:

2021	Baten	Lasten	Saldo
Historische archieven 1)	€ 1.054.753	€ 4.362.915	€ -3.308.162
Algemene dekkingsmiddelen 2)	€ 4.736.099	€ 0	€ 4.736.099
Overhead 3)	€ 0	€ 1.153.241	€ -1.153.241
Heffing VPB 4)	€ 0	€ 0	€ 0
Bedrag onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo van baten en lasten	€ 5.790.852	€ 5.516.156	€ 274.696
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	€ 283.389	€ 500.000	€ -216.611
Resultaat	€ 6.074.241	€ 6.016.156	€ 58.085

1) Historisch archieven
De activiteiten van het Brabants Historisch Informatie Centrum behoren tot het taakveld 5.4 – Musea.

2) Algemene dekkingsmiddelen
Onder deze post zijn de bijdragen verantwoord van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, zijnde het Rijk, gemeenten en waterschappen.

3) Overhead
Met overhead worden alle kosten bedoeld die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de "Notitie overhead" van de Commissie BBV is het begrip nader uitgewerkt. In ieder geval worden leidinggevenden (ook wanneer zij deels uitvoerend werk verrichten) en ondersteunende diensten zoals Financiën, Inkoop, P&O, ICT, Facilitaire zaken, Communicatie en Managementondersteuning tot overhead gerekend. Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead betreft kantoorruimten, voor zover niet behorend tot een specifiek uitvoerende taak en daarmee tot een specifiek taakveld.

4) Heffing VPB
In de brief van 16 oktober 2017 heeft de belastingdienst uitspraak gedaan over een mogelijke vennootschapsbelastingplicht. De uitkomst hiervan is dat er met ingang van 2016 geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. In dit jaarverslag wordt inzicht gegeven in het vermogen van het Brabants Historisch Informatie Centrum om risico's op te vangen die niet in de jaarrekening zijn verwerkt. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft tot taak het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Het richt zich op verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening. Daarnaast is het een taak van het Brabants Historisch Informatie Centrum de gemeentelijke informatiehuishoudingen van de deelnemers te inspecteren en daarover te adviseren. Het Brabants Historisch Informatie Centrum is er ook voor het verrichten van door de minister, de gemeenten en de waterschappen opgedragen taken.

Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Brabants Historisch Informatie Centrum nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeenten, waterschappen, het ministerie van OCW en de dienstverleningsovereenkomsten. Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

- Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau;
- Sociaaleconomische ontwikkelingen die gevolgen hebben op subsidies;
- Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers;
- Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling;
- CAO aanpassingen;
- Wachtgeld verplichtingen;
- Verhogingen van de huurpenningen die afwijken van de bijdrage van OCW;
- Boekwaarde van het pand Grave is hoger dan de vastgestelde WOZ-waarde;
- De onderliggende contracten van de depotverhuur zijn jaarlijks opzegbaar;
- Ontwikkeling en ingebruikname E-depot.

Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2021 € 476.224. De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling, inzake de resultaatbestemming en het kunnen vormen van een reserve. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

In de onderstaande tabel is de berekening van het weerstandsvermogen per 31 december 2020 en 2021 weergegeven:

	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserve	€ 418.139	€ 418.139
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen	9,1%	8,8%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve	€ 418.139	€ 418.139
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 32.123	€ 58.085
	€ 450.262	€ 476.224

EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo geeft aan of er over het verslagjaar, in EMU-termen gezien, een overschot of een tekort is. De ontwikkeling van het EMU-saldo is als volgt:

	2020	2021
EMU-saldo	€ 729.000	€ 995.000

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een verplichte set van financiële kengetallen voor. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen. De invoering is bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken.

	2020	2021
Netto schuldquote*	0%	0%
Solvabiliteitsratio	23%	25%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,6%

* Is gelijk aan de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Brabants Historisch Informatie Centrum een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben. Desalniettemin is het cijfer hoger als gevolg van de aanwezige bestemmingsreserves.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

De structurele exploitatieruimte is positief. Dit sluit aan bij het positieve saldo van de jaarrekening 2021. In hoeverre dit feitelijk structureel doorwerkt naar de begroting 2022 analyseren we in 2022 bij de tussentijdse rapportages in 2022.

Structurele exploitatiesaldi		2020		2021
Saldo van baten en lasten	€	254.118	€	274.696
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	€	-221.995	€	-216.611
	€	32.123	€	58.085
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)*	€	-20.000	€	-21.891
Saldo	€	12.123	€	36.194
** Toelichting incidentele baten en lasten*				
Incidentele verhuur depotruimte	*€*	*-20.000*	*€*	*0*
Faillissementsuitkering	*€*	*0*	*€*	*-21.891*
	€	*-20.000*	*€*	*-21.891*

6. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Brabants Historisch Informatie Centrum beschikt over gebouwen en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. De locatie in Grave is in eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het BHIC. De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst). Tot en met 2018 voerde het Rijksvastgoedbedrijf het onderhoud en de instandhouding uit, alleen het huurdersonderhoud kwam voor rekening van het BHIC.

Per 1 januari 2019 is dit veranderd en is het BHIC verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Het Rijksvastgoedbedrijf blijft eigenaar. Voor beide panden is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar (De Citadel), resp. 15 jaar (Grave) opgesteld.

7. Financiering

Treasurybeleid

Door het bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld. Onderdeel daarvan is dat ten aanzien van financieel beheer risicoloos en zeer defensief met eventuele overtollige middelen wordt omgegaan. Het is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van het algemeen bestuur leningen af te sluiten. Het treasurybeleid wordt verder sterk beïnvloed door het verplicht schatkistbankieren bij de centrale overheid (zie hierna).

Renteschema

In de "Notitie rente 2017" van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en rentebaten. Doelstelling is een eenduidige handelwijze te bevorderen met betrekking tot de verwerking van rentelasten en rentebaten in de begroting en de jaarstukken. Daartoe is een renteschema ontwikkeld, dat inzicht geeft in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Voor het begrotingsjaar geeft dit het volgende beeld:

Renteschema 2021

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+/+	€ 57.015		
b.	De externe rentebaten	-/-	€ 216		
	Saldo rentelasten en rentebaten			€	56.799
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ 0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ 56.799		
c3.	De rentebate van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ 0		
				€	-56.799
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€	0
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+		€	0
d2.	Rente over voorzieningen	+/+		€	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€	0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-		€	0
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			€	0

Schatkistbankieren

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2021 wordt een bedrag van € 3.512.519 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. In 2021 werd voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden door het niet overschrijden van het drempelbedrag. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg tot 1 juli 2021 € 250.000 en vanaf 1 juli € 1.000.000. Het daadwerkelijk benutte drempelbedrag in 2021 bedroeg gemiddeld € 116.187. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wettelijk vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn in het verslagjaar niet overschreden.

8. Bedrijfsvoering

Algemeen en dagelijks bestuur

De beoordeling en sturing van de door het BHIC te bereiken effecten is in eerste instantie een taak van het bestuur van het BHIC. De bestuurlijke inrichting van het BHIC is echter volledig afwijkend van wat gangbaar is bij gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur – waarvan een deel tevens als dagelijks bestuur fungeert – bestaat vanaf 2016 uit acht leden: vier 'rijksleden' benoemd door de minister en vier 'regionale' leden die worden aangewezen door de 14 gemeenten en de 2 waterschappen. In 2021 is de gemeente Haaren vanwege een herindeling uitgetreden en is de gemeente Boxtel toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling.
Het bestuur is autonoom maar dient uiteraard wel gevoed te worden met de denkbeelden en gevoelens van alle deelnemende partijen. Daartoe is er een portefeuillehoudersoverleg in het leven geroepen. Met deze constructie is de directe financiële invloed van de deelnemende gemeenten en waterschappen beperkt, doch is het wel mogelijk om met behoud van effectiviteit op afstand te toetsen en te sturen.

De provincie Noord-Brabant is geen deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft met het BHIC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

De organisatie

Het Brabants Historisch Informatie Centrum kent drie afdelingen (Publiekstaken, Archieftaken en Middelen) en is onderverdeeld in clusters.

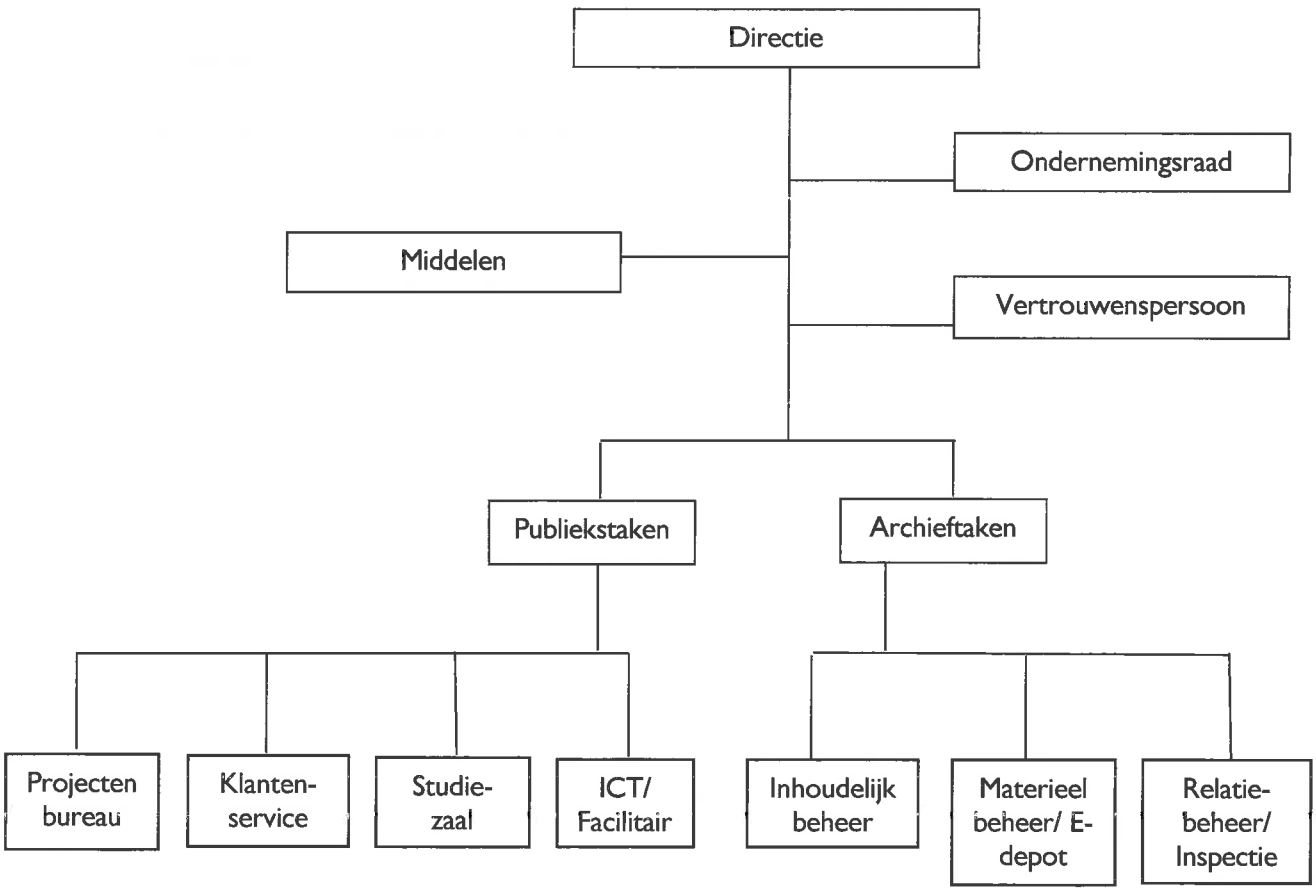
Het cluster *Klantenservice* ontvangt en distribueert vragen (gesteld per brief, telefoon, email, mondeling) over de diverse clusters. Daarnaast ontvangt en verwijst het bezoekers door naar andere clusters. De toegankelijke originelen kunnen in de studiezaal door het publiek worden geraadpleegd. Het cluster *Studiezaal* zorgt voor deze dienstverlening.

Het cluster *ICT/ Facilitair* ondersteunt de werkprocessen van alle clusters, die gebruik maken van diverse geautomatiseerde systemen en het cluster verzorgt daarnaast het technisch gebouwenbeheer. Het *Projectenbureau* draagt zorg voor de optimalisering van dit proces. Daarnaast is het verantwoordelijk voor productontwikkeling.

Het cluster *Inhoudelijk beheer* zorgt voor het toegankelijk maken van informatie via inventarissen, indexen en databases. Het cluster *Materieel beheer/ E-depot* bewerkt informatiedragers zodanig dat deze opgeslagen kunnen worden en de originele staat bewaard blijft. Het cluster *Relatiebeheer/ Inspectie* is de schakel tussen het BHIC en de archiefvormers (gemeenten, overheidsinstellingen) die de informatiedragers aanleveren.

Het cluster *Middelen* ondersteunt de werkprocessen van alle clusters op het gebied van organisatie, huisvesting, financiën en personeel.

Het organigram van het Brabants Historisch Informatie Centrum geeft het volgende beeld:

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het wordt steeds belangrijker als organisatie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. ISO26000 is een internationale richtlijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen beschrijft vanuit zeven basisprincipes. Het BHIC onderschrijft de richtlijn en voert deze naar eer en geweten uit.

9. Rechtmatigheid

In de "Regeling Brabants Historisch Centrum" is opgenomen dat jaarlijks een financieel verslag wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid. Het algemeen bestuur wordt gevraagd regels vast te stellen met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, kasbeheer, boekhouding, ontvangsten en betalingen. Daarnaast worden regels opgesteld met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer. Het gaat om rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole. Dit begrip is minder omvattend dan het juridische begrip. Bij rechtmatigheid moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een oordeel over de getrouwheid, wordt ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

De afspraken zijn vastgelegd in de regeling "Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)". Hierin zijn de belangrijkste middelen en maatregelen voor realisatie van een adequate en betrouwbare administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) bij het Brabants Historisch Informatie Centrum beschreven. Bij AO/IB gaat het om het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens. Een administratieve organisatie en interne beheersing zijn gericht op de informatieverstrekking voor de dagelijks bedrijfsvoering, het kunnen functioneren en beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen.

Er is inzicht in hoe de processen lopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Nadere afspraken en uitwerkingen van/over administratief-organisatorische aspecten behoren ook tot de AO/IB van een organisatie. Hiertoe zijn autorisatietabellen opgesteld. Ten slotte wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB.

Voor de beoordeling van de rechtmatigheid zijn door de Controller interne controles uitgevoerd op werking van de AO/IB in het 1e kwartaal (week 16), het 2e kwartaal (week 34), het 3e kwartaal (week 43) en het 4e kwartaal (week 3). Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van het "Werkprogramma interne audit". Dit werkprogramma bevat systeemgerichte en gegevensgerichte controles, waarmee de werking van procedures wordt getoetst. Indien uit de controles blijkt dat er een fout in een procedure zit, wordt deze hersteld. Er zijn bij de uitgevoerde interne controles geen bijzonderheden van materiële betekenis geconstateerd.

10. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft één verbonden partij, te weten de Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster. In deze vereniging zijn behalve het Brabants Historisch Informatie Centrum, de gemeente Grave en woningbouwcorporatie Mooiland Maasland vertegenwoordigd. Deze vereniging is opgericht in verband met het gezamenlijk huisvesten in het kantoorpand aan de Arnoud van Gelderweg in Grave.

Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster Grave	
Vestigingsplaats	Grave, Arnoud van Gelderweg 69-73.
Openbaar belang	Beheer en onderhoud van het kantoorpand voor de gezamenlijke eigenaren.
Het belang van het BHIC	Op 1 januari 2021 en op 31 december 2021: het BHIC participeert voor 11%, Gemeente Grave voor 39% en Mooiland Maasland voor 50%.
Omvang van het eigen vermogen	Eigen vermogen 1-1-2021: € 0 Eigen vermogen 31-12-2021: € 0
Omvang van het vreemd vermogen	Vreemd vermogen 1-1-2021: € 182.815 (Totaal Reservefonds Vve). Vreemd vermogen 31-12-2021: € 224.843 (Totaal Reservefonds Vve).
Financieel resultaat	Totaal resultaat 2021: € 10.364 negatief (totaal resultaat 2020: € 5.982 negatief). Het aandeel van het BHIC bedraagt € 1.140. Na toerekening van ieders aandeel sluit de jaarlijkse exploitatie zonder saldo.

11. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Brabants Historisch Informatie Centrum
Vestigingsplaats: : 's-Hertogenbosch
Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
Locaties: : 's-Hertogenbosch, Grave

Doelstellingen

Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

Samenstelling directie

De directie wordt gevoerd door de heer J.C. Kriek. De directeur valt onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De totale bezoldiging ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Samenstelling Algemeen bestuur

Naam	Woonplaats	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Helmond	Voorzitter
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Eindhoven	Lid
Mevrouw A.M. Demmers-van der Geest	Bergen op Zoom	Lid
De heer R.J. van de Mortel	Vught	Lid
De heer mr. J.C.M. Pommer	Sint-Michielsgestel	Lid
Mevrouw E.H.T. Stravens	Steensel	Lid
Mevrouw drs. M.A.H. Moorman	Heesch	Lid
Vacature	-	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

12. Besluit Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit tot:

1. het vaststellen van de jaarrekening 2021 in zijn vergadering van 8 april 2022, met een batig saldo van € 58.085;

2. a. een bedrag van € 58.085 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;

   b. een bedrag van € 64.617 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;
   c. een bedrag van € 30.691 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot-uitvoering;
   d. een bedrag van € 21.232 te onttrekken aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   e. een bedrag van € 72.025 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   f. een bedrag van € 94.824 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   g. een bedrag van € 50.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;
   h. een bedrag van € 75.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-uitvoering;
   i. een bedrag van € 200.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   j. een bedrag van € 75.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   k. een bedrag van € 100.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   l. in te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en –onderschrijdingen op rubrieksniveau.

   m. te verklaren dat de voorzieningen voor onderhoud en instandhouding van voldoende omvang zijn voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud en instandhouding, op basis van een recent beheerplan.

drs. P.L.B.A. van Geel
Voorzitter

J.C. Kriek
Directeur

III Jaarrekening

III.1 Balans per 31 december 2021

	31-12-2020		31-12-2021	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut		€ 2.182.255		€ 1.995.321
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		€ 624		€ 453
Uitzettingen looptijd < 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	€ 0		€ 0	
Overige vorderingen	€ 475		€ 10.273	
		€ 475		€ 10.273
Liquide middelen		€ 2.746.404		€ 3.587.305
Overlopende activa		€ 238.916		€ 207.427
Totaal vaste activa		€ 5.168.674		€ 5.800.779

	31-12-2020		31-12-2021	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 418.139		€ 418.139	
Bestemmingsreserves	€ 719.314		€ 968.048	
Gerealiseerde resultaat	€ 32.123		€ 58.085	
		€ 1.169.576		€ 1.444.272
Voorzieningen		€ 1.789.174		€ 2.392.764
Vaste schulden looptijd > 1 jaar				
Binnenlandse banken		€ 1.430.000		€ 1.320.000
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden looptijd < 1 jaar				
Overige schulden		€ 482.940		€ 352.970
Overlopende passiva		€ 296.984		€ 290.773
Totaal vaste passiva		€ 5.168.674		€ 5.800.779

Voor een nadere toelichting op de balans wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 5 op pagina 18.

III.2 Resultatenrekening over 2021

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Baten			
Bijdrage Rijksoverheid	€ 2.885.901	€ 2.949.400	€ 2.945.248
Bijdrage Gemeenten	€ 1.541.700	€ 1.586.500	€ 1.598.551
Bijdrage Waterschappen	€ 186.700	€ 192.300	€ 192.300
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 623.832	€ 639.400	€ 645.878
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 353.343	€ 287.300	€ 386.395
Totaal baten	€ 5.591.476	€ 5.654.900	€ 5.768.372
Lasten			
Personeelskosten	€ 2.996.638	€ 3.123.600	€ 3.121.063
Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 240.615	€ 249.200	€ 251.757
Huisvestingskosten	€ 1.223.995	€ 1.200.500	€ 1.306.122
Organisatiekosten	€ 243.121	€ 244.300	€ 246.175
Collectiebeheer	€ 335.871	€ 283.500	€ 278.050
Dienstverlening	€ 16.414	€ 24.300	€ 12.740
Publieksbereik	€ 219.106	€ 252.300	€ 243.233
Diverse baten en lasten	€ 0	€ 0	€ -22.263
Financiële baten en lasten	€ 61.598	€ 57.000	€ 56.799
Totaal lasten	€ 5.337.358	€ 5.434.700	€ 5.493.676
Totaal saldo van baten en lasten	€ 254.118	€ 220.200	€ 274.696
Toevoegingen reserves en fondsen			
Bestemmingsreserves	€ -500.000	€ -500.000	€ -500.000
Onttrekkingen reserves en fondsen			
Bestemmingsreserves	€ 278.005	€ 279.800	€ 283.389
Gerealiseerde resultaat	€ 32.123	€ 0	€ 58.085

Voor een nadere toelichting op de resultatenrekening wordt verwezen naar hoofdstuk III paragraaf 6 op pagina 25.

III.3 Kasstroomoverzicht

	31-12-2020		31-12-2021	
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€	€	€
Gerealiseerde resultaat		32.123		58.085
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	240.615		251.757	
- mutaties bestemmingsreserves	221.995		216.611	
- mutaties bestemmingsfondsen	0		0	
- mutaties voorzieningen	384.775		603.590	
		847.385		1.071.958
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	204		171	
- uitzettingen looptijd < 1 jaar	1.398		-9.798	
- overlopende activa	-6.091		31.489	
- netto vlottende schulden < 1 jaar	-206.498		-129.970	
- overlopende passiva	124.231		-6.211	
		-86.756		-114.319
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		**792.752**		**1.015.724**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-89.946		-64.823	
Mutatie leningen u/g	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-89.946**		**-64.823**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	0		0	
Aflossing langlopende schulden	-110.000		-110.000	
Overige mutaties eigen vermogen	0		0	
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-110.000**		**-110.000**
Mutatie geldmiddelen (incl. kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		**592.806**		**840.901**
Eindsaldo geldmiddelen				
Saldo 1 januari		2.153.598		2.746.404
Saldo 31 december		2.746.404		3.587.305
Mutatie		**592.806**		**840.901**

III.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar
De cijfers van 2020 zijn, waar nodig, anders gerubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2021 mogelijk te maken.

Schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

4.2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.
Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. De omvang van een contract van dergelijke langlopende verplichtingen wordt vermeld in de toelichting op de balans.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen
De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Eigen vermogen
Algemene reserve
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.
Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva
De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen
Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Soort actief	**Afschrijvingstermijn**
Grond	geen afschrijving
Gebouwen	40 jaar
Verbouwingen	10 jaar
Bedrijfsinstallaties-ruwbouw	20 jaar
Bedrijfsinstallaties-afbouw	15 jaar
Bedrijfsinstallaties-overig	10 jaar
Inventarissen-kantoor	10 jaar
Inventarissen-kantine	5 jaar
Depotinrichting-stellingen	25 jaar
Depotinrichting-inventaris	10 jaar
ICT-Hardware	5 jaar
ICT-Software	5 jaar

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen betaalde en ontvangen rente.

4.4. Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

III.5 Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa
De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2021
Grond	€ 94.034	€ 94.034
Gebouwen	€ 1.249.495	€ 1.203.218
Verbouwingen	€ 2.543	€ 12.821
Bedrijfsinstallaties	€ 94.497	€ 65.119
Inventarissen	€ 67.875	€ 72.315
Depotinrichting	€ 274.228	€ 244.786
ICT-Hardware	€ 268.758	€ 208.818
ICT-Software	€ 130.825	€ 94.210
Totaal materiële vaste activa	€ 2.182.255	€ 1.995.321

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Afschrijvings-percentage	Stand 31-12-2020	Investeringen in 2021	Afschrijving in 2021	Stand 31-12-2021
Grond	-	€ 94.034	€ 0	€ 0	€ 94.034
Gebouwen	2,5%	€ 1.249.495	€ 0	€ 46.277	€ 1.203.218
Verbouwingen	10%	€ 2.543	€ 11.584	€ 1.306	€ 12.821
Bedrijfsinstallaties	5, 6²/³, 10%	€ 94.497	€ 0	€ 29.378	€ 65.119
Inventarissen	10%,20%	€ 67.875	€ 19.176	€ 14.736	€ 72.315
Depotinrichting	4%/10%	€ 274.228	€ 0	€ 29.442	€ 244.786
ICT-Hardware	20%	€ 268.758	€ 34.063	€ 94.003	€ 208.818
ICT-Software	20%	€ 130.825	€ 0	€ 36.615	€ 94.210
	Totaal	€ 2.182.255	€ 64.823	€ 251.757	€ 1.995.321

De investeringen in 2021 betreffen met name een verbouwing van de scan-en vrijwilligersruimte en de vernieuwing van de Wifi-omgeving.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden	31-12-2020	31-12-2021
Boeken	€ 624	€ 453

Uitzettingen rente-typische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ministerie van OCW	Stand 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Onttrekking in 2021	Stand 31-12-2021
Loon- en prijscompensatie rijk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Overige vorderingen	31-12-2020	31-12-2021
Debiteuren	€ 475	€ 10.273

Het vormen van een voorziening voor dubieuze debiteuren is niet noodzakelijk.

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2021
Kassen	€ 1.966	€ 1.344
Rekening-courant bank	€ 16.069	€ 22.585
Spaarrekening bank	€ 50.351	€ 50.358
Bedrijfsbonusrekening	€ 499	€ 499
Schatkistbankieren	€ 2.677.519	€ 3.512.519
Totaal liquide middelen	€ 2.746.404	€ 3.587.305

Schatkistbankieren
Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Door de verschuiving van het eigenaarsonderhoud door het Rijksvastgoedbedrijf naar het BHIC per 1 januari 2019, zijn de liquide middelen toegenomen. Sindsdien moet het BHIC zelf een voorziening aanhouden voor het onderhoud en instandhouding van De Citadel. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2021
Vooruitbetaalde bedragen		
Onderhoudskosten ICT-voorzieningen 1)	€ 125.732	€ 114.118
Licentie- en hostingskosten	€ 29.144	€ 55.343
Verzekeringspremies	€ 22.490	€ 22.506
Overige vooruitbetaalde kosten	€ 5.341	€ 7.096
	€ 182.707	€ 199.063
Nog te ontvangen bedragen		
Terug te ontvangen BTW	€ 5.400	€ 710
Afrekening energiekosten	€ 10.168	€ 7.604
Verhuur depotruimte	€ 20.000	€ 0
Verhuur kantoorruimte	€ 11.136	€ 0
Schadeclaim	€ 5.169	€ 0
Overige vorderingen	€ 4.336	€ 50
	€ 56.209	€ 8.364
Totaal overlopende activa	€ 238.916	€ 207.427

1) Van dit bedrag heeft € 44.311 een looptijd van meer dan één jaar (2020: € 74.068).

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	Stand 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Onttrekking in 2021	Stand 31-12-2021
Totaal	€ 418.139	€ 0	€ 0	€ 418.139
	Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen			8,8%

De mate van het vormen van een algemene reserve wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

	Stand 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Onttrekking in 2021	Stand 31-12-2021
De Citadel (1)	€ 400.000	€ 200.000	€ 21.232	€ 578.768
E-depot infrastructuur (2)	€ 34.900	€ 82.123	€ 64.617	€ 52.406
E-depot uitvoering (3)	€ 26.474	€ 75.000	€ 30.691	€ 70.783
Genealogisch centrum (4)	€ 145.678	€ 75.000	€ 72.025	€ 148.653
Publieksfunctie (5)	€ 112.262	€ 100.000	€ 94.824	€ 117.438
Totaal	€ 719.314	€ 532.123	€ 283.389	€ 968.048

(1) De Citadel

De Citadel in Den Bosch is een voormalig fort dat werd gebouwd tussen 1637 en 1645. Tijdens de bouw werden de plannen steeds meer uitgebreid en het fort groeide uit tot een vijfhoekige schans met bastions en rondom een brede gracht. Later, eind 18e eeuw, kwam er een hoofdgebouw bij, dat de functie kreeg als militaire gevangenis en nog weer later als kazerne. Door de verbreding van de Zuid Willemsvaart werd er één bastion van de Citadel afgebroken. De Citadel is voor het laatst gerestaureerd tussen 1983 en 1985.

Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van het pand, maar heeft het onderhoud en de instandhouding van De Citadel per 1 januari 2019 overgedragen aan het BHIC. Het BHIC wordt geacht te handelen "als ware zij eigenaar". Het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf/ Ministerie OCW) blijft nog wel voor bepaalde risico's aansprakelijk, zoals verborgen gebreken, natuurrampen, asbest, bodemverontreiniging en terrorisme. Het BHIC is aansprakelijk voor juridische en organisatorische risico's, schade voortkomend uit het gebruik, wateroverlast in de depots, legionella en brand. Daarnaast is het BHIC aansprakelijk voor financiële risico's, zoals renterisico, liquiditeitsrisico, financieringsrisico, faillissementsrisico, leegstand gedurende de overeenkomst en kosten bij vertrek. Samengevat zijn het calamiteiten en risico's die niet verzekerbaar zijn. Indien aanwezig kan de reserve te zijner tijd een bijdrage leveren aan een "midlife-renovatie", welke na 75 jaar (2060) aannemelijk is.

De bestemmingsreserve wordt daarnaast gebruikt om de opgave tot verduurzaming van het gebouw vorm te geven. Gezien het bouwjaar en de monumentale status is dat een behoorlijke uitdaging.

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van inspectie van één van de vestingwallen en het Kruithuisje. Daartoe zijn er elektronische scheurmeters gemonteerd. Conform afspraken met het RVB worden de muren periodiek gecontroleerd. Het BHIC is lid van Monumentenwacht en laat jaarlijks een inspectie van het complex uitvoeren. Verder is er ten behoeve van verduurzaming gekozen boilers te vervangen door doorstroomapparaten en is er een begin gemaakt met gedachtenvorming over bestemming en profilering van De Citadel.

(2) E-depot infrastructuur
Het rijk beschikt over een e-depot dat nog maar voor een beperkte tijd kan fungeren als e-depot voor de deelnemers van het BHIC. Inmiddels heeft het Rijk namelijk het besluit genomen, dat het rijks e-depot, op termijn, niet meer door RHC's gebruikt kan worden voor haar deelnemers. De RHC's zullen zelf voor een e-depotvoorziening moeten zorgen.
We krijgen steeds meer inzicht in de kosten, de financiering en de snelheid van invoering van het e-depot. De deelnemers van het BHIC wordt gevraagd de bekostiging vanaf 2024, via een groeimodel, structureel voor haar rekening te nemen. De bestemmingsreserve kan mogelijk deels ingezet worden voor de bekostiging in de tussenliggende periode, totdat dit structureel is geregeld.

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van netwerkbeveiliging en het maken van portalen voor het kunnen ontsluiten en toegankelijk maken van digitaal overgedragen archief. Daarnaast betreft dit exploitatiekosten van de e-depotvoorziening, waaronder licentiekosten van verschillende softwareproducten.

(3) E-depot uitvoering
De verwachting dat de aansluiting op het rijks e-depot wel eens tijdelijk zou zijn, was er al langer. Om die reden is het BHIC al enige tijd geleden begonnen met een traject om te komen tot een eigen e-depot voor de eigen partners in de gemeenschappelijke regeling. Het BHIC heeft inmiddels een eigen e-depotvoorziening, dezelfde leverancier als het Rijk.

Het e-depot is geschikt voor twee soorten archieven: voor documenten die in oorsprong digitaal zijn aangemaakt (born digital) en voor documenten die later zijn gedigitaliseerd. Voor de born-digital documenten geldt dat de deelnemers op kleine schaal hun materiaal al overbrengen naar het e-depot. Voor gedigitaliseerde bestanden ligt dat anders, zoals voorbeeld bouwvergunningen, bodemdossiers, milieuvergunningen, e.d. Een groot aantal deelnemers heeft dit soort archieven gescand en toegankelijk gemaakt. Inmiddels zijn deze vergunningen ook in het e-depot geplaatst. Voor een aantal gemeenten gaat het om een daadwerkelijke vervanging van de papieren exemplaren, bij de overige gemeenten gaat het om kopieën.

Nu zitten we in de fase om de eigen e-depotvoorziening in te richten en de gegevens van het rijks e-depot over te hevelen naar onze eigen -depotvoorziening.

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het inhuren van expertise bij de aanbesteding tot de aanschaf van een eigen E-depot. Daarnaast werkzaamheden van het opnemen van collectie in het e-depot. Verder betreft dit hostingskosten, welke door het Nationaal Archief in rekening zijn gebracht.

(4) Genealogisch centrum
In de beleidsnotitie "Waarheen leidt de weg? 2019-2022" worden de ambities voor de komende jaren geformuleerd. Voor het realiseren van de ambitie "Het BHIC is het genealogisch centrum voor Brabant" is een bestemmingsreserve gevormd.

Essentieel voor de genealogische zoekmachine is de stamboom-databank met persoonsgegevens van Brabanders. Oorspronkelijk bevatte deze database vooral de gegevens van geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten uit het eigen verzorgingsgebied (Noordoost-Brabant), later werd de verzameling aangevuld met de data van alle Brabantse huwelijksakten. Het echte werk moet nog beginnen: de originele aktes moeten worden gescand (2019-2022), de gegevens uit de aktes moeten door vrijwilligers worden ingevoerd en vervolgens moeten die data aan de betreffende scans worden gekoppeld (2020-2024).

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het scannen van aktes, internet-en clouddiensten en de hostingskosten.

(5) Publieksfunctie
In de beleidsnotitie "Waarheen leidt de weg? 2019-2022" worden de ambities voor de komende jaren geformuleerd. Voor het realiseren van de ambities met betrekking tot de publieksfunctie is een bestemmingsreserve gevormd.

Het BHIC heeft de ambitie het Brabants centrum voor historisch foto-en filmmateriaal te worden. Het BHIC beschikt over zo'n 350.000 foto's, waarvan er bijna een kwart miljoen voor het publiek raadpleegbaar zijn in de fotodatabase. Daarnaast hebben we circa 700 films en filmpjes, waarvan slechts een deel ontsloten is en op de website zichtbaar. Daarnaast wil het BHIC de komende jaren meerdere themakaarten lanceren over de Brabantse geschiedenis. Dit betreft een vervolg op de website *In Brabant staat een huis* die in 2020 het daglicht zag. Bij al deze ontwikkelingen is het ook zaak het publieksbereik te behouden en uit te breiden, zodat dit een rechtvaardiging is van alle moeite die nu wordt gestoken in het ontwikkelen van attractieve en toegankelijke inhoud.

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het digitaliseren en ompakken van films, ontwikkelingskosten van beheer en presentatie van de foto's en films. Daarnaast betreft het hostingskosten en personeelskosten.

Gerealiseerde resultaat
Het verloop is als volgt:

	Stand 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Onttrekking in 2021	Stand 31-12-2021
Totaal	€ 32.123	€ 58.085	€ 32.123	€ 58.085

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 58.085. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot infrastructuur. De onttrekking in 2021 betreft het gerealiseerde resultaat over 2020 en dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve E-depot infrastructuur.

Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Stand 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Vrijval in 2021	Stand 31-12-2021
Onderhoudsvoorziening Grave (1)	€ 120.762	€ 2.656	€ 2.583	€ 120.835
Onderhouds-en instandhoudings-voorziening De Citadel (2)	€ 1.588.922	€ 860.502	€ 326.148	€ 2.123.276
IKB-verlof (3)	€ 79.490	€ 93.512	€ 24.349	€ 148.653
Totaal	€ 1.789.174	€ 956.670	€ 353.080	€ 2.392.764

(1) Onderhoudsvoorziening Grave
De locatie in Grave is eigendom van Brabants Historisch Informatie Centrum en het volledige onderhoud komt voor eigen rekening. Daartoe is een onderhoudsplan opgesteld met een looptijd van 15 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren.

(2) Onderhouds-en instandhoudingsvoorziening De Citadel
De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. In deze periode zijn de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voldoende om de jaarlijks geplande onderhouds-en instandhoudingstaken uit te voeren. De jaarlijkse toevoeging is berekend op € 860.502.

(3) IKB-verlof
In de CAO is opgenomen dat het gekochte IKB-verlof (Individueel keuze budget) niet meer vervalt of verjaart, ongeacht in welk jaar dit gekocht is. Het extra verlof kan worden ingezet voor mantelzorg, sabbatical, tijdelijk korter werken al dan niet in aanloop naar pensionering. Voor het opnemen van verlof in het laatste jaar voor pensionering kunnen aanvullende fiscale regels gelden.

Vaste schulden rente-typische looptijd > 1 jaar
Binnenlandse banken

	Aflossings-wijze	Looptijd	Oorspronkelijk Bedrag	Aflossings-verplichting	Stand 31-12-2020
BNG 40.100581 (2005)	Lineair	20 jaar	€ 600.000	€ 30.000	€ 150.000
BNG 40.101402 (2006)	Lineair	30 jaar	€ 2.400.000	€ 80.000	€ 1.280.000
		Totaal	€ 3.000.000	€ 110.000	€ 1.430.000

	Opname in 2021	Aflossing in 2021	Stand 31-12-2021
BNG 40.100581 (2005)	€ 0	€ 30.000	€ 120.000
BNG 40.101402 (2006)	€ 0	€ 80.000	€ 1.200.000
Totaal	€ 0	€ 110.000	€ 1.320.000

Het deel van de langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 770.000. Dit betreft € 0 voor lening BNG 40.100581 en € 770.000 voor lening BNG 40.101402. Lening BNG 40.100581 heeft een rentepercentage van 3,95% en lening BNG 40.101402 van 4,16%. De leningen zijn niet vervroegd aflosbaar.

Netto vlottende schulden rente-typische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2021
Overige schulden		
Crediteuren	€ 308.622	€ 146.018
Loonbelasting en sociale lasten	€ 138.409	€ 170.888
Pensioenen	€ 35.909	€ 36.064
Omzetbelasting	€ 0	€ 0
Totaal netto vlottende schulden	€ 482.940	€ 352.970

Overlopende passiva		**31-12-2020**		**31-12-2021**
Nog te betalen kosten				
Rentelasten	€	29.093	€	26.935
Huisvestingskosten	€	18.411	€	14.620
Personeelskosten	€	12.165	€	34.040
Organisatiekosten	€	0	€	4.639
ICT-kosten	€	18.752	€	11.887
Collectiebeheer	€	3.500	€	6.215
Accountantskosten	€	13.248	€	14.218
Overige kosten	€	225	€	0
	€	95.394	€	112.554
Vooruitontvangen bedragen				
Huur en gebruik depotruimten	€	28.179	€	22.463
Conserveringsgelden	€	11.402	€	9.501
Projectgelden Mondriaanfonds	€	124.206	€	83.248
Projectgelden Metamorfoze	€	29.317	€	0
Project Digitale Toegankelijkheid	€	0	€	18.515
Uittredingsbijdrage Haaren	€	0	€	32.510
Saldo Paleografie	€	8.486	€	11.982
Overige vooruitontvangen bedragen	€	0	€	0
	€	201.590	€	178.219
Totaal overlopende passiva	€	296.984	€	290.773

Niet uit de balans blijkende informatie

Huurcontracten gebouwen
Er is in 2019 een nieuwe huurovereenkomst voor De Citadel afgesloten met een looptijd van 3 jaar. De overeenkomst eindigde op 31 december 2021 en loopt nu voor onbepaalde tijd door. De huur over 2021 bedroeg € 174.312.

Service- en onderhoudscontracten
Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Hiervoor is een onderhoudscontract afgesloten voor 3 jaar; de kosten bedroegen in 2021 € 83.893.
De kosten voor de luchtzuivering van de depots op de locatie 's-Hertogenbosch bedragen per jaar € 22.490 vast. Het contract loopt tot 1 januari 2023 en is jaarlijks opzegbaar.

Pensioenvoorzieningen
De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling nog bij de onderneming berusten (loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Btw in relatie tot de provinciale bijdrage
In 2018 is er, in samenspraak met de Provincie, overleg gevoerd met de belastingdienst over de vraag of er btw berekend moest worden over de provinciale bijdrage. Er is inderdaad btw verschuldigd, die door de Provincie via het btw-compensatiefonds kan worden teruggevraagd.

Vennootschapsbelasting
In 2017 hebben wij het bericht van de belastingdienst ontvangen dat er, op basis van de huidige situatie, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

III.6 Toelichting op de resultatenrekening

BATEN

Bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Rijksbijdrage Min. OCW - lumpsum	€ 2.725.826	€ 2.789.300	€ 2.785.173
Rijksbijdrage Min. OCW - DTR-gelden	€ 160.075	€ 160.100	€ 160.075
Bijdrage Gemeenten	€ 1.541.700	€ 1.586.500	€ 1.598.551
Bijdrage Waterschappen	€ 186.700	€ 192.300	€ 192.300
Dienstverlening Provincie Noord-Brabant	€ 623.832	€ 639.400	€ 645.878
Totaal	€ 5.238.133	€ 5.367.600	€ 5.381.977

Bijdrage Rijksoverheid
De rijksbijdrage is in 2021 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2021.

Bijdrage Gemeenten en waterschappen
De bijdragen zijn in 2021 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2021. Daarnaast dalen deze door de uittreding van gemeente Haaren en stijgen weer door toetreding van gemeente Boxtel.

Dienstverlening Provincie Noord-Brabant
Voor de periode 2016-2021 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de Provincie Noord-Brabant en het BHIC. De bijdrage 2021 is hoger dan vorig jaar als gevolg van de loon- en prijs-compensatie 2021.

Overige bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Verhuur depotruimte	€ 325.510	€ 273.800	€ 348.544
Verhuur vastgoed en catering	€ 20.075	€ 11.000	€ 22.597
Dienstverlening	€ 7.758	€ 2.500	€ 15.254
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 353.343	€ 287.300	€ 386.395

De verhuur depotruimte is hoger door indexering, geringe toename van het aantal verhuurde meters en een verhuur voor een korte periode voor een bedrag van € 15.000. De verhuur vastgoed is hoger door de verhuur van kantoorruimte.

LASTEN

Personeelskosten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Salariskosten	€ 1.971.145	€ 2.134.500	€ 2.076.842
Sociale lasten	€ 270.673	€ 295.200	€ 290.661
Pensioenpremies	€ 319.181	€ 351.700	€ 325.352
Andere personeelskosten	€ 155.691	€ 130.900	€ 133.395
	€ 2.716.690	€ 2.912.300	€ 2.826.250
Personeel niet in loondienst	€ 289.455	€ 216.300	€ 302.783
Verrekenbare BTW	€ -9.507	€ -5.000	€ -7.970
Totaal personeelskosten	€ 2.996.638	€ 3.123.600	€ 3.121.063

Salariskosten
De salariskosten zijn in 2021 met name hoger dan in 2020 vanwege periodieken en de CAO-verhogingen per 1 januari 2021 (€ 50 schaalverhoging) en per 1 juli 2021 van 1,2%. De post salariskosten omvat behalve reguliere salariskosten ook andere brutosalarisbestanddelen, zoals vakantietoeslag, eindejaarstoeslag, levensloopbijdrage en toeslagen voor onregelmatige diensten en beschikbaarheid. Het BHIC heeft als expertise-organisatie relatief veel hooggeschoolden in dienst. Lager geschoold werk is voor een deel uitbesteed.

Sociale lasten
De sociale lasten zijn met name gestegen ten opzichte van 2020 door de hogere bruto salariskosten.

Pensioenpremies
De stijging van de pensioenpremies ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door hogere bruto salariskosten en de verhoging van de pensioenpremie van het Ouderdomspensioen van 24,9% naar 25,9%.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Andere personeelskosten
Dit betreft kosten zoals de scholingskosten, kosten arbodienst, reiskosten personeel en vrijwilligers, kerstpakketten, kosten BHV en overige personeel gerelateerde kosten. Deze laatste kosten zijn met name lager door minder kosten bij het afscheid van personeel (met pensioen) en minder personeel gerelateerde activiteiten.

Personeel niet in loondienst
De kosten voor personeel niet in loondienst zijn in 2021 iets hoger door de inhuur van capaciteit voor archiefinspecties (€ 7.700). Verder betreft dit kosten voor een medewerker van Museum Boijmans Van Beuningen (€ 51.800), voor medewerkers die werkzaam zijn via een WSW-constructie op de afdeling archiefbeheer (€ 4.600) en schoonmaakwerkzaamheden (€ 32.200). Voor de service "Scannen op verzoek" bedroegen de kosten in 2021 € 76.400.
Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. De kosten van de inhuur van capaciteit en expertise bedroegen in 2021 € 58.400. Daarnaast zijn er de kosten voor het inhuren van ICT-diensten (€ 44.400), administratieve diensten (€ 8.600), gebouwinspecties (€ 12.100) en promotie (€ 5.400).

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
De bestuursleden en de directeur vallen onder de WNT. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening.

Aantal medewerkers	Werkelijk 31-12-2020	Begroting 2021	Werkelijk 31-12-2021
	FTE	FTE	FTE
Personeel in loondienst	36,0	37,4	36,3
Personeel niet in loondienst	4,5	4,5	4,2
Totaal FTE	**40,5**	**41,9**	**40,5**

Op 31 december 2021 waren er vacatures voor in totaal 1,4 FTE, welke begin 2022 zijn ingevuld.

Afschrijvingen materiële vaste activa	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Gebouwen	€ 46.277	€ 46.300	€ 46.277
Verbouwingen	€ 2.288	€ 700	€ 1.306
Installaties	€ 29.378	€ 29.400	€ 29.378
Inventarissen	€ 14.187	€ 24.600	€ 14.736
Depotinrichting	€ 29.442	€ 29.200	€ 29.442
ICT- hardware	€ 84.451	€ 87.300	€ 94.003
ICT- software	€ 34.592	€ 31.700	€ 36.615
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	€ 240.615	€ 249.200	€ 251.757

De hogere ICT-afschrijvingen ten opzichte van vorig jaar zijn het gevolg van de doorwerking van de afschrijvingen over investeringen volgens de meerjarenbegroting.

Huisvestingskosten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Huurkosten	€ 190.345	€ 176.100	€ 171.128
Toevoegingen onderhouds-en instandhoudingsvoorz.	€ 823.782	€ 806.900	€ 863.158
Beheer en zakelijke lasten	€ 4.855	€ 5.300	€ 4.954
Luchtzuiveringskosten depots	€ 0	€ 2.700	€ 490
Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties	€ 31.644	€ 29.800	€ 68.225
Elektra	€ 87.549	€ 95.000	€ 105.678
Gas en water	€ 44.070	€ 46.000	€ 49.045
Schoonmaakkosten	€ 21.411	€ 16.100	€ 23.270
Bewaking, beveiliging en verzekering	€ 24.033	€ 25.100	€ 24.561
Verrekenbare BTW	€ -3.694	€ -2.500	€ -4.387
Totaal huisvestingskosten	€ 1.223.995	€ 1.200.500	€ 1.306.122

Huurkosten

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met een looptijd van 3 jaar. Na afloop van deze periode loopt de overeenkomst voor onbepaalde tijd door. De huurprijs is gebaseerd op de financieringslasten en de boekwaarde van De Citadel. Dit bedrag wordt verhoogd met een opslag voor het Rijksvastgoedbedrijf voor eigenaarslasten. De in rekening gebrachte huur voor De Citadel over 2021 bedraagt € 174.312. daarnaast is er in 2021 een bedrag gerestitueerd van € 3.184.

Toevoegingen onderhouds-en instandhoudingsvoorzieningen

Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen naar het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Daartoe is een onderhouds-en instandhoudingsplan opgesteld met een looptijd van 30 jaar. De berekende toevoeging aan de gevormde voorziening bedraagt € 860.502. Het restant van deze post betreft de toevoeging aan de onderhoudsvoorziening van de locatie Grave, een bedrag van € 2.656.

Luchtzuiveringskosten depots

De kosten van de depots in Den Bosch worden vanaf 1 januari 2019 verantwoord via de onderhouds-en instandhoudingsvoorziening. De kosten voor Grave bedroegen € 490.

Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties

Dit zijn exploitatiekosten die niet zijn gereserveerd via de voorziening onderhoud en instandhouding. Het betreft klein onderhoud (€ 10.400), interieur (€ 12.200), huisvestingskosten Grave (€ 24.200) en kosten van verduurzaming van De Citadel (€ 21.200).

Elektra, gas en water
De elektrakosten zijn licht gestegen door een hoger verbruik. Het verbruik van het gas bleef ongeveer op hetzelfde niveau, echter de prijs per m3 lag hoger.

Schoonmaakkosten
De schoonmaakkosten zijn hoger dan begroot vanwege Covid-19. Er zijn daarnaast kosten die samenhangen met de verhuur van kantoorruimte, welke worden doorberekend.

Organisatiekosten	**Werkelijk 2020**	**Begroting 2021**	**Werkelijk 2021**
Kantoorkosten, telefonie en data	€ 38.822	€ 43.100	€ 51.772
Advies-en accountantskosten	€ 40.861	€ 35.000	€ 35.038
Automatiseringskosten	€ 120.167	€ 117.700	€ 124.961
Algemene kosten	€ 38.733	€ 42.000	€ 32.504
Kosten bezoekers-/personeelsruimte	€ 8.150	€ 10.000	€ 5.765
Verrekenbare BTW	€ -3.612	€ -3.500	€ -3.865
Totaal organisatiekosten	€ 243.121	€ 244.300	€ 246.175

Kantoorkosten, telefonie en data
De kosten zijn in 2021 hoger door een software update van de telefooncentrale en de aanschaf van telefoons.

Automatiseringskosten
Deze kosten zijn hoger dan in 2020 door aangepaste onderhoudscontracten voor opslag (storage) en het beveiligd versturen van data.

Collectiebeheer	**Werkelijk 2020**	**Begroting 2021**	**Werkelijk 2021**
Transport archief en aankoop archivalia	€ 6.322	€ 3.000	€ 1.548
Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots	€ 24.361	€ 23.000	€ 13.398
Scannen door derden en digitaliseringskosten	€ 135.066	€ 105.000	€ 140.254
Exploitatie en beheer E-depot	€ 119.882	€ 110.100	€ 80.996
Exploitatie en beheer Brabant in Beelden	€ 19.457	€ 16.100	€ 12.625
Exploitatie en beheer Genealogisch centrum	€ 13.773	€ 16.100	€ 20.065
Conservering en restauratie	€ 23.546	€ 15.200	€ 14.531
Verrekenbare BTW	€ -6.536	€ -5.000	€ -5.367
Totaal kosten collectiebeheer	€ 335.871	€ 283.500	€ 278.050

Gebruiksgoederen en onderhoudskosten depots
Vanaf 2020 is er intern (minder uitbesteding) meer focus gelegd op conservering en restauratie. Dit heeft geleid tot kosten voor materialen, e.d.. Ook de jaarlijkse inspectiekosten van de depotstellingen zijn onder deze post opgenomen.

Scannen door derden en digitaliseringskosten
Dit jaar betreft dit het scannen van registers van de Burgerlijke Stand, Registers Raad van State en beeldmateriaal.

Exploitatie en beheer E-depot
Dit betreft licentie- en hostingskosten van de eigen e-depotvoorziening (€ 48.800) en de hostingskosten van het Nationaal Archief (€ 12.900). In 2021 is er expertise ingehuurd bij de aanbesteding tot de aanschaf van een eigen E-depot (€ 17.700). Verder betreft dit de kosten voor het optimaliseren van portalen voor het kunnen ontsluiten en toegankelijk maken van digitaal overgedragen archief. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserves E-depot.

Exploitatie en beheer Brabant in Beelden
Voor het realiseren van Brabant in Beelden zijn er kosten gemaakt, zoals het ompakken van films en ontwikkelingskosten van de beheersfunctie van de foto's en films. Daarnaast zijn er kosten van internet-en clouddiensten.

Exploitatie en beheer Genealogisch centrum
Voor het realiseren van het Genealogisch centrum van Noord-Brabant zijn er kosten gemaakt voor internet- en clouddiensten en betreft dit hostings- en ontwikkelingskosten van de collectie.

Conservering en restauratie
Dit jaar is de restauratieafdeling verplaatst en zijn er kosten gemaakt voor het schoonmaken en reviseren van apparatuur.

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Dienstverlening			
Boeken, seriewerken, tijdschriften, contributies	€ 10.296	€ 14.300	€ 6.303
Copiers, printers en scanners studiezaal Den Bosch	€ 2.429	€ 3.200	€ 1.985
Onderhoudskosten studiezaal Den Bosch	€ 1.063	€ 4.200	€ 1.826
Lidmaatschap koepelorganisatie	€ 2.626	€ 2.600	€ 2.626
Totaal kosten dienstverlening	€ 16.414	€ 24.300	€ 12.740

Publieksbereik	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Hostingskosten website en databases	€ 91.773	€ 120.700	€ 101.174
Inhuur derden website en databases	€ 86.625	€ 77.500	€ 86.275
Publiciteit, open dagen	€ 31.600	€ 42.600	€ 37.208
Exploitatie publieksfunctie Brabant in Beelden	€ 12.904	€ 15.000	€ 25.346
Verrekenbare BTW	€ -3.796	€ -3.500	€ -6.770
Totaal kosten publieksbereik	€ 219.106	€ 252.300	€ 243.233

Hostingskosten website en databases
De hostingskosten van de websites en databases zijn toegenomen door het toevoegen van nieuwe archiefcollecties, onder meer door de service scannen op verzoek.

Inhuur derden website en databases
De kosten betreffen het regulier onderhoud, updates, het oplossen van problemen en het verbeteren van de performance van de websites. In 2021 zijn er meerdere verbeteringen doorgevoerd: ontwikkeling van GPS-detailkaarten, het geografisch zoeken en de toegankelijkheid van de websites.

Publiciteit, open dagen
Dit betreft de kosten voor publiciteit van via sociale media, algemene publiciteit en de kosten van promotie van Brabant in Beelden.

Exploitatie publieksfunctie Brabant in Beelden

Voor het realiseren van Brabant in Beelden zijn er kosten gemaakt, zoals de ontwikkelingskosten van de presentatiefunctie van de foto's en films. Daarnaast betreft het hostingskosten.

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Diverse baten en lasten	€ 0	€ 0	€ -22.263

In 2021 is een faillissementsuitkering ontvangen. Als concurrente crediteur werd en uitkering ontvangen van 65% van de ingediende vordering.

Financiële baten en lasten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
Rentelasten	€ 61.608	€ 57.000	€ 57.015
Rentebaten	€ -10	€ 0	€ -216
Totaal financiële baten en lasten	€ 61.598	€ 57.000	€ 56.799

Dit betreft de lasten van de twee langlopende leningen van de BNG afgesloten in 2005 en 2006. De rentelasten dalen vanwege het lineaire aflossingsschema van beide leningen. De leningen hebben een rentepercentage van 3,95% resp. 4,16%. De leningen zijn niet vervroegd aflosbaar.

Toevoegingen reserves en fondsen	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
E-depot infrastructuur	€ 0	€ 50.000	€ 50.000
E-depot uitvoering	€ 100.000	€ 75.000	€ 75.000
De Citadel	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Genealogisch centrum	€ 100.000	€ 75.000	€ 75.000
Publieksfunctie	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totaal	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000

Onttrekkingen reserves en fondsen	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021
E-depot infrastructuur	€ 45.125	€ 69.300	€ 64.617
E-depot uitvoering	€ 90.820	€ 80.200	€ 30.691
De Citadel	€ 0	€ 0	€ 21.232
Genealogisch centrum	€ 54.322	€ 84.400	€ 72.025
Publieksfunctie	€ 87.738	€ 45.900	€ 94.824
Totaal	€ 278.005	€ 279.800	€ 283.389

E-depot infrastructuur

De onttrekking in 2021 betreft de kosten van netwerkbeveiliging en het maken van portalen voor het kunnen ontsluiten en toegankelijk maken van digitaal overgedragen archief. Daarnaast betreft dit exploitatiekosten van de e-depotvoorziening, waaronder licentiekosten van verschillende softwareproducten.

E-depot uitvoering
De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het inhuren van expertise bij de aanbesteding tot de aanschaf van een eigen E-depot. Daarnaast werkzaamheden van het opnemen van collectie in het e-depot. Verder betreft dit hostingskosten, welke door het Nationaal Archief in rekening zijn gebracht.

De Citadel
De onttrekking in 2021 betreft de kosten van inspectie van één van de vestingwallen en het Kruithuisje. Daartoe zijn er elektronische scheurmeters gemonteerd. Conform afspraken met het RVB worden de muren periodiek gecontroleerd. Het BHIC is lid van Monumentenwacht en laat jaarlijks een inspectie van het complex uitvoeren. Verder is er ten behoeve van verduurzaming gekozen boilers te vervangen door doorstroomapparaten en is er een begin gemaakt met gedachtenvorming over bestemming en profilering van De Citadel.

Genealogisch centrum
De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het scannen van aktes, internet-en clouddiensten en de hostingskosten.

Publieksfunctie
De onttrekking in 2021 betreft de kosten van het digitaliseren en ompakken van films, ontwikkelingskosten van beheer en presentatie van de foto's en films. Daarnaast betreft het hostingskosten en personeelskosten.

IV Overige gegevens

1. Controleplicht
Op basis van geldende wettelijke bepalingen en het Besluit Acountantscontrole Provincies en Gemeenten wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Daarnaast schrijven ook de statuten van het BHIC een accountants-controle voor.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming
Volgens artikel 22 van de Regeling Brabants Historisch Centrum kan een batig saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister, de raden van de gemeenten en de algemene besturen van de waterschappen. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.

De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister, de gemeenten en de waterschappen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel
1. het vaststellen van de jaarrekening 2021 in zijn vergadering van 8 april 2022, met een batig saldo van € 58.085.

2. a. een bedrag van € 58.085 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;
   b. een bedrag van € 64.617 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;
   c. een bedrag van € 30.691 te onttrekken aan de bestemmingsreserve E-depot-uitvoering;
   d. een bedrag van € 21.232 te onttrekken aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   e. een bedrag van € 72.025 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   f. een bedrag van € 94.824 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   g. een bedrag van € 50.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-infrastructuur;
   h. een bedrag van € 75.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot-uitvoering.
   i. een bedrag van € 200.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve De Citadel;
   j. een bedrag van € 75.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Genealogisch centrum;
   k. een bedrag van € 100.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Publieksfunctie;

   l. in te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en –onderschrijdingen op rubrieksniveau.
   m. te verklaren dat de voorzieningen voor onderhoud en instandhouding van voldoende omvang zijn voor de bekostiging van het toekomstig onderhoud en instandhouding, op basis van een recent beheerplan.

4. Gebeurtenissen na balansdatum
Geen.

5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Brabants Historisch Informatie Centrum van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor het Brabants Historisch Informatie Centrum is € 209.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter € 31.350 en voor de overige leden € 20.900.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens dit jaar (2021)		J.C. Kriek
Functie(s)		Directeur
Datum aanvang functie in boekjaar		1-jan
Datum einde functie in boekjaar		31-dec
Omvang dienstverband (in fte)		0,89
Gewezen topfunctionaris?		nee
Individueel toep. bezoldigingsmax.	€	185.778
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	102.165
Beloningen betaalbaar op termijn *	€	17.925
Subtotaal	€	120.090
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€	0
Totale bezoldiging boekjaar	**€**	**120.090**

	J.C. Kriek		R.C. Bastiaanse	
Gegevens voorgaand jaar (2020)		Directeur		Directeur
Aanvang en einde functievervulling		16/3 - 31/12		1/1 - 31/3
Omvang dienstverband (in fte)		0,89		0,89
Beloning + Belastbare onkostenvergoedingen	€	76.993	€	29.409
Beloningen betaalbaar op termijn	€	13.453	€	4.521
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€**	**90.446**	**€**	**33.930**

* Dit zijn de door de werkgever betaalde pensioenpremies conform de cao.

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Voorzitter
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Lid
Mevrouw A.M. Demmers-Van der Geest	Lid
De heer drs. H.A.G. Hellegers	Lid
De heer R.J. van de Mortel	Lid
De heer mr. J.C.M. Pommer	Lid
Mevrouw E.H.T. Stravens	Lid
Mevrouw drs. M.A.H. Moorman	Lid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6. Accountantsverklaring
Zie volgende pagina.

ABAB
ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Brabants Historisch Informatie Centrum

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening, op pagina 12 tot en met pagina 33, van Brabants Historisch Informatie Centrum te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brabants Historisch Informatie Centrum per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en voldoet aan de bepalingen van en namens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2021;
2. de resultatenrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Brabants Historisch Informatie Centrum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:
- het jaarverslag bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
- andere informatie zoals vereist door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de andere informatie in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

ABAB Audit & Assurance B.V., Ellen Parkhurstlaan 1b, 5032 MD Tilburg, Postbus 10085, 5000 JB Tilburg, Telefoon 013-4647272, Telefax 088-4570010
Internet www.abab.nl, E-mail info@abab.nl, IBAN: NL36RABO0151215400, BIC RABONL2U.

Op onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 65052337.
Op verzoek wordt een exemplaar hiervan toegezonden. ABAB is lid van het internationale netwerk PrimeGlobal.

ABAB
ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de algemene subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de provincie Noord-Brabant.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, de timing en de omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan er sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

ABAB
ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 10 maart 2022

ABAB Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door E.R. van Honk RA
op 10-03-2022

E.R. Honk RA

ABAB Audit & Assurance B.V., Ellen Parkhurststraat 11, 5032 MD Tilburg, Postbus 10085, 5000 JB Tilburg, Telefoon 013-4647272, Telefax 088-4570010
Internet www.abab.nl, E-mail info@abab.nl, IBAN: NL39RABO0151219400, BIC: RABONL2U.

Op onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 85052537.
Op verzoek wordt een exemplaar hiervan toegezonden. ABAB is lid van het internationale netwerk PrimeGlobal.